

**Nota informacyjna w sprawie sankcji UE, które należy znieść na mocy
wspólnego kompleksowego planu działania (JCPOA)**

Bruksela, 16 stycznia 2016 r.

Ostatnia aktualizacja w dniu 3 sierpnia 2017 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Kontekst i zarys

Niniejsza nota informacyjna¹ jest publikowana zgodnie z dobrowolnym zobowiązaniem zawartym we Wspólnym kompleksowym planie działania (JCPOA) przyjętym przez grupę UE3+3 i Islamską Republikę Iranu i dotyczącym wydania stosownych wytycznych w zakresie szczegółów sankcji lub środków ograniczających, które mają zostać zniesione na mocy JCPOA².

Celem niniejszej noty informacyjnej jest przedstawienie wszystkim zainteresowanym stronom praktycznych informacji dotyczących zawartych w JCPOA zobowiązań w zakresie zniesienia sankcji, środków przyjętych na szczeblu UE w celu spełnienia tych zobowiązań oraz różnych praktycznych etapów tego procesu.

Informacje zawarte w niniejszej notce informacyjnej są oparte na założeniu, że zobowiązania wynikające z JCPOA będą przestrzegane przez wszystkie strony.

Stany Zjednoczone (zwane dalej: USA) wydały także równoważne wytyczne USA dotyczące zniesienia amerykańskich sankcji na mocy JCPOA.

Niniejsza nota informacyjna ma następującą strukturę:

- w sekcji 1 opisano strukturę JCPOA,
- w sekcji 2 opisano ramy czasowe realizacji zobowiązań dotyczących zniesienia sankcji na mocy JCPOA (plan realizacji),
- w sekcji 3 przedstawiono szczegółowy opis sankcji znoszonych na mocy JCPOA z datą wdrożenia,
- w sekcji 4 zawarto przegląd odpowiednich ram prawnych UE,
- w sekcji 5 szczegółowo określono unijne sankcje lub środki ograniczające, które pozostają w mocy po dacie wdrożenia. Sekcja ta zawiera również skrócony opis kanału dostaw.

¹ Należy zauważyć, że niniejsza nota informacyjna nie jest prawnie wiążąca i została stworzona wyłącznie w celach informacyjnych.

² W aktach prawnych UE zamiast terminu „sankcje” stosuje się termin „środki ograniczające”. Do celów niniejszej noty informacyjnej terminy „sankcje” i „środki ograniczające” są stosowane wymiennie.

- w sekcji 6 przedstawiono unijne sankcje niepowiązane z kwestiami jądrowymi, które nadal obowiązują, gdyż nie są objęte JCPOA,
- w sekcji 7 przedstawiono w formie pytań i odpowiedzi praktyczne kwestie związane z JCPOA. Wkład do tej sekcji został dostarczony przez państwa członkowskie UE, środowisko biznesowe i inne zainteresowane strony.
- w sekcji 8 wymieniono najważniejsze dokumenty referencyjne i odpowiednie linki.

1.2. Wprowadzenie do JCPOA

W dniu 14 lipca 2015 r. grupa UE3+3 (Chiny, Francja, Niemcy, Federacja Rosyjska, Zjednoczone Królestwo i Stany Zjednoczone, przy udziale wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa) i Islamska Republika Iranu osiągnęły porozumienie w sprawie Wspólnego kompleksowego planu działania (JCPOA). Dzięki pełnej realizacji JCPOA irański program jądrowy będzie miał wyłącznie pokojowy charakter.

JCPOA obejmuje kompleksowe zniesienie wszystkich sankcji nałożonych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, a także sankcji wielostronnych³ i krajowych związanych z programem jądrowym Iranu. JCPOA odzwierciedla podejście stopniowe i obejmuje wzajemne zobowiązania określone w umowie i zatwierdzone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ⁴.

W rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) zatwierdzono JCPOA i wezwano do jego pełnego wdrożenia w terminie ustanowionym w JCPOA. W rezolucji wezwano wszystkie państwa członkowskie, organizacje regionalne i organizacje międzynarodowe do podjęcia takich działań, jakie mogą być konieczne do wsparcia realizacji JCPOA, w tym poprzez podjęcie działań zgodnie z planem realizacji przedstawionym w JCPOA i rezolucji oraz poprzez powstrzymanie się od działań, które osłabiają realizację zobowiązań na mocy JCPOA.

1.3. Struktura JCPOA

JCPOA zawiera sekcję ogólną opisującą główną treść umowy: preambułę i przepisy ogólne, sankcje związane z kwestiami jądrowymi, plan realizacji i mechanizm rozwiązywania

³ Do celów JCPOA i niniejszej noty informacyjnej termin „sankcje wielostronne” obejmuje unijne środki ograniczające.

⁴ Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015), przyjęta przez Radę Bezpieczeństwa 20 lipca 2015 r.

sporów, oraz pięć załączników⁵. W niniejszej notce informacyjnej największe znaczenie mają załącznik II (sankcje) i załącznik V (plan realizacji): w załączniku II dokładnie określono, jakie sankcje zostaną zniesione, a w załączniku V opisano ramy czasowe realizacji JCPOA i wskazano, przy okazji jakiego wydarzenia lub w którym momencie dojdzie do tego zniesienia.

Załącznik IV poświęcony jest roli Wspólnej Komisji ustanowionej w celu monitorowania realizacji JCPOA i pełnienia funkcji przewidzianych w JCPOA. Wspólna Komisja zajmie się również kwestiami wynikającymi z realizacji JCPOA. Na podstawie załącznika IV ustanowiono grupę roboczą ds. zamówień publicznych oraz grupę roboczą ds. zniesienia sankcji. Wysoki przedstawiciel działa jako koordynator Wspólnej Komisji i obu grup roboczych.

Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (MAEA) odgrywa bardzo ważną i niezależną rolę oraz jest proszona o monitorowanie i weryfikację wdrażania dobrowolnych środków związanych z kwestiami jądrowymi wyszczególnionych w JCPOA. MAEA będzie regularnie przedkładać uaktualnione informacje Radzie Zarządzających i Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

⁵ Załącznik I: środki związane z kwestiami jądrowymi. Załącznik II: zobowiązania dotyczące sankcji. Załącznik III: współpraca dotycząca cywilnych zastosowań energii jądrowej. Załącznik IV: Wspólna Komisja i załącznik V: plan realizacji.

2. Ramy czasowe

Załącznik V do JCPOA zawiera plan realizacji opisujący działania i poszczególne kroki, które należy przeprowadzić na mocy zapisów JCPOA. W procesie tym można wyróżnić pięć głównych etapów: data ostatecznego zatwierdzenia, data wejścia w życie, data wdrożenia, data zniesienia pozostałych sankcji oraz data uchylecia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ.

2.1. Data ostatecznego zatwierdzenia

Ostateczne zatwierdzenie miało miejsce 14 lipca 2015 r., gdy pomyślnie zakończono negocjacje w sprawie JCPOA i gdy ich wynik został zatwierdzony przez grupę UE3+3 i Iran. W następstwie tego wydarzenia Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła 20 lipca 2015 r. rezolucję nr 2231 (2015). Tego samego dnia Rada Unii Europejskiej wyraziła pełne poparcie dla rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015), przyjmując konkluzje⁶.

2.2. Data wejścia w życie

W tym dniu, 18 października 2015 r., JCPOA weszło w życie. Iran rozpoczął realizację swoich zobowiązań związanych z kwestiami jądrowymi. Unia Europejska i Stany Zjednoczone zaczęły przygotowania niezbędne do zniesienia sankcji dotyczących kwestii jądrowych zgodnie z JCPOA.

Unia Europejska przyjęła akty prawne niezbędne do zniesienia wszystkich unijnych sankcji gospodarczych i finansowych zastosowanych w związku z irańskim programem jądrowym⁷, jak przewidziano w JCPOA⁸. Pakiet legislacyjny UE przyjęty 18 października 2015 r. wszedł w życie dopiero z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.)⁹.

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/07/20-fac-iran/>

⁷ Dodatkowe informacje na temat unijnych aktów prawnych można znaleźć w sekcji 4 dotyczącej ram prawnych.

⁸ Zgodnie z sekcją 16.1 załącznika V do JCPOA.

⁹ Dodatkowe informacje na temat unijnych aktów prawnych można znaleźć w sekcji 4 dotyczącej ram prawnych.

2.3. Data wdrożenia

Data wdrożenia to 16 stycznia 2016 r., czyli dzień, w którym MAEA sprawdziła wdrożenie przez Iran środków związanych z kwestiami jądrowymi¹⁰ i jednocześnie grupa UE3+3 podjęła działania¹¹, do których się zobowiązała w ramach JCPOA.

W dniu wdrożenia dyrektor generalny MAEA przedstawił Radzie Zarządzających MAEA i Radzie Bezpieczeństwa ONZ sprawozdanie, które potwierdziło, że Iran przyjął środki określone w pkt. 15.1 – 15.11 załącznika V do JCPOA, zatem zniesiono unijne sankcje gospodarcze i finansowe zastosowane w związku z irańskim programem jądrowym¹². Tego samego dnia Unia Europejska opublikowała w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* akt prawny i powiązane z nim zawiadomienie, którego celem było wyłącznie potwierdzenie, że przyjęte ustawodawstwo powinno obowiązywać od daty jego wejścia w życie¹³. Szczegóły dotyczące zniesionych sankcji zostały opisane w sekcji 4 niniejszej noty informacyjnej.

Z datą wdrożenia ograniczony zakres sankcji przedstawiony Iranowi na mocy umowy przejściowej z 2013 r. (JCPOA)¹⁴ został zastąpiony zniesieniem wszelkich sankcji gospodarczych i finansowych zastosowanych w związku z irańskim programem jądrowym na mocy JCPOA.

2.4. Data zniesienia pozostałych sankcji

Data zniesienia pozostałych sankcji przypada w osiem lat po dacie wejścia w życie (18 października 2023 r.) lub wcześniej na podstawie sprawozdania dyrektora generalnego MAEA dla Rady Zarządzających MAEA i równocześnie dla Rady Bezpieczeństwa ONZ, stwierdzającego, że MAEA uznaje, że wszystkie materiały jądrowe w Iranie są wykorzystywane w celach pokojowych (wnioski ogólne). UE zamierza znieść tego dnia sankcje związane z rozprzestrzenianiem broni¹⁵, w tym sankcje dotyczące broni i technologii

¹⁰ Zgodnie z pkt 15 załącznika V do JCPOA.

¹¹ Zgodnie z pkt 16 i 17 załącznika V do JCPOA.

¹² Zgodnie z sekcjami 16.1 – 16.4 załącznika V do JCPOA.

¹³ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 274 z 18.10.2015, s. 1, zob. art. 2 decyzji (UE) 1863/2015.

¹⁴ W ramach wspólnego planu działania 20 stycznia 2014 r. UE zawiesiła sankcje dotyczące produktów petrochemicznych, złota i metali szlachetnych, zakaz dotyczący ubezpieczenia i transportu irańskiej ropy naftowej w przypadku jej sprzedaży, jak również podobny zakaz dotyczący statków. Progi dotyczące zezwoleń na transfer środków finansowych do Iranu i z tego państwa zostały zwiększone.

¹⁵ Zgodnie z sekcją 20.1 – 20.4 załącznika V do JCPOA.

rakietowych oraz powiązane umieszczenia w wykazie. Wszystkie przepisy zawarte w decyzji Rady 2010/413/WPZiB zawieszono z datą wdrożenia zostaną zniesione z datą zniesienia pozostałych sankcji.

2.5. Data uchylenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ

Data uchylenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nastąpi w dziesięć lat od daty wejścia w życie. Dnia tego przestaną obowiązywać wszystkie przepisy rezolucji nr 2231 (2015) Rady Bezpieczeństwa ONZ, a Rada Bezpieczeństwa ONZ zakończy dyskusje nad irańską kwestią jądrową; UE zniesie wszystkie pozostałe ograniczenia związane z kwestiami jądrowymi i zakończy obowiązywanie aktów prawnych.¹⁶

2.6. Mechanizm rozwiązywania sporów

JCPOA przewiduje procedurę konsultacji, jeżeli jeden z uczestników tego planu uzna, że uzgodnione zobowiązania nie zostały wypełnione. Uczestnicy JCPOA będą próbowali rozstrzygnąć tę kwestię zgodnie z procedurami określonymi w JCPOA¹⁷. Jeżeli ostatecznie kwestia wciąż nie zostanie rozstrzygnięta w sposób zadowalający dla danego uczestnika i gdy uczestnik ten uzna, że kwestia ta stanowi istotne niewykonanie zobowiązań wynikających z JCPOA, może poinformować o tym Radę Bezpieczeństwa ONZ.

Rada Bezpieczeństwa ONZ będzie – zgodnie ze swoimi procedurami – głosować nad rezolucją, by kontynuować znoszenie sankcji. Jeśli rezolucja ta nie zostanie przyjęta w terminie 30 dni od powiadomienia, wówczas postanowienia odnośnych rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ¹⁸ zostaną przywrócone („snapback”), chyba że Rada Bezpieczeństwa ONZ postanowi inaczej.

W przypadku ponownego wprowadzenia środków pkt 37 JCPOA oraz pkt 14 rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) przewidują, że zastosowanie postanowień Rady Bezpieczeństwa ONZ nie „będzie miało mocy wstecznej i nie będzie stosowane do porozumień podpisanych przez jakąkolwiek ze stron i Iran lub osoby fizyczne i podmioty z Iranu przed dniem wejścia tych postanowień w życie, pod warunkiem że działania przewidziane na mocy takich porozumień i wykonanie takich porozumień były zgodne z JCPOA oraz z poprzednim i bieżącymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ”.

¹⁶ Ograniczenia te obejmują kanał dostaw, jak opisano w sekcji 5.2 niniejszej noty.

¹⁷ Zgodnie z punktami 36 i 37 JCPOA.

¹⁸ Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1696 (2006), nr 1737 (2006), nr 1747 (2007), nr 1803 (2008), nr 1835 (2008), nr 1929 (2010) i nr 2224 (2015).

Jeżeli chodzi o postanowienia JCPOA¹⁹, należy zauważyć, że wszystkie strony JCPOA są zdecydowane unikać wszelkich zachowań, które mogłyby zostać uznane za niewykonanie zobowiązań, by nie doprowadzić do ponownego nałożenia sankcji poprzez zaangażowanie w mechanizm rozstrzygania sporów.

- Ponowne wprowadzenie unijnych sankcji („EU snapback”)

W przypadku istotnego niewykonania przez Iran jego zobowiązań w ramach JCPOA i po wyczerpaniu wszystkich możliwości w ramach mechanizmu rozstrzygania sporów Unia Europejska ponownie wprowadzi unijne sankcje („EU snapback”). „EU snapback” będzie miał formę decyzji Rady Unii Europejskiej, w oparciu o zalecenie wysokiego przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Francji, Niemiec i Zjednoczonego Królestwa. Decyzja taka będzie przywracać wszystkie unijne sankcje nałożone w związku z irańskim programem jądrowym, które zostały zawieszane lub których obowiązywanie zakończono zgodnie z deklaracją Rady z dnia 18 października 2015 r.²⁰ i zgodnie ze zwykłymi unijnymi procedurami dotyczącymi przyjmowania środków ograniczających.

Sankcje nie mają zastosowania z mocą wsteczną. W przypadku ponownego wprowadzenia unijnych sankcji wykonanie umów zawartych zgodnie z JCPOA podczas obowiązywania zniesienia sankcji będzie dozwolone zgodnie z poprzednimi przepisami, obowiązującymi gdy sankcje zostały pierwotnie wprowadzone, aby umożliwić przedsiębiorstwom likwidację prowadzonej działalności²¹. Szczegóły dotyczące terminu wyznaczonego na wykonanie uprzednio zawartych umów zostaną określone w aktach prawnych przewidujących ponowne wprowadzenie unijnych sankcji.

Dla przykładu ponowne wprowadzenie sankcji dotyczących działalności inwestycyjnej nie będzie miało mocy wstecznej, czyli dozwolone będzie wykonanie umów inwestycyjnych zawartych przed datą ponownego wprowadzenia sankcji, zgodnie z poprzednimi przepisami, obowiązującymi gdy sankcje zostały pierwotnie wprowadzone.

Ponowne wprowadzenie sankcji nie będzie miało wpływu na umowy, które zostały dopuszczone, gdy obowiązywał system sankcji.

¹⁹ Zob. pkt 28 JCPOA.

²⁰ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* C 345/01, PB C 345 z 18.10.2015, s. 1.

²¹ Działania dozwolone podczas obowiązywania zniesienia sankcji, jak opisano w sekcji 3 niniejszej noty informacyjnej.

3. Opis sankcji zniesionych z datą wdrożenia

3.1. Sankcje zniesione przez Unię Europejską z datą wdrożenia

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) UE zniosła wszystkie sankcje gospodarcze i finansowe²² nałożone w związku z irańskim programem jądrowym. W wyniku zniesienia tych sankcji z datą wdrożenia dozwolone stają się następujące działania, w tym związane z nimi usługi²³.

- Środki finansowe, bankowe i ubezpieczeniowe

Znosi się zakaz transferu środków finansowych do Iranu i z tego państwa (w tym zakazy dotyczące systemów powiadamiania i udzielania zezwoleń). W konsekwencji transfer środków finansowych pomiędzy osobami fizycznymi, podmiotami lub organami w UE, w tym unijnymi instytucjami finansowymi i kredytowymi a osobami fizycznymi, podmiotami lub organami w Iranie nieumieszczonymi w wykazie, w tym irańskimi instytucjami finansowymi i kredytowymi²⁴, są dozwolone z datą wdrożenia, a wymogi dotyczące zezwoleń lub powiadamiania w przypadku transferu środków finansowych nie są już stosowane.

Dozwolona jest działalność bankowa, taka jak nawiązywanie nowych stosunków przez banki występujące w charakterze banku korespondenta i otwieranie oddziałów, jednostek zależnych lub biur przedstawicielskich w państwach członkowskich przez banki irańskie nieumieszczone w wykazie. Nieumieszczone w wykazie irańskie instytucje finansowe i kredytowe mogą również nabywać lub przedłużać udział, lub nabywać inne tytuły własności w unijnych instytucjach finansowych i kredytowych. Unijne instytucje finansowe i kredytowe mogą otwierać biura przedstawicielskie lub ustanawiać w Iranie oddziały lub jednostki zależne; a także ustanawiać spółki joint venture i otwierać rachunki bankowe w irańskich instytucjach finansowych lub kredytowych.

Świadczenie specjalistycznych usług w zakresie komunikatów finansowych, w tym SWIFT, dopuszcza się w przypadku osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów w Iranie,

²² Zgodnie z sekcją 16.1 – 16.4 załącznika V do JCPOA.

²³ Szczegóły dozwolonych działań zawarte są w załączniku II do JCPOA. W niniejszej sekcji opisano działania, które stały się dozwolone w wyniku zniesienia sankcji z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.). Nie obejmuje ona innych działań, które były dopuszczalne podczas obowiązywania systemu sankcji, będą zatem nadal dozwolone po dacie wdrożenia.

²⁴ Z wyjątkiem osób fizycznych lub prawnych, podmiotów i organów w Iranie, w tym instytucji finansowych i kredytowych, nadal podlegających po dacie wdrożenia środkom ograniczającym, jak określono w dodatku 2 do załącznika II do JCPOA.

w tym instytucji finansowych i Banku Centralnego Iranu, które z datą wdrożenia nie podlegają już środkom ograniczającym²⁵.

Udzielanie wsparcia finansowego na rzecz handlu z Iranem, takiego jak kredyty eksportowe, gwarancje lub ubezpieczenie, jest dozwolone z datą wdrożenia. To samo dotyczy zobowiązań w zakresie dotacji, pomocy finansowej i pożyczek preferencyjnych na rzecz rządu Iranu. Inne działania dozwolone w tym kontekście to świadczenie usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych na rzecz Iranu i transakcje z Iranem w zakresie obligacji publicznych lub gwarantowanych przez państwo.

- Sektory naftowy, gazowy i petrochemiczny

Import, zakup, wymiana i transport ropy naftowej i produktów ropopochodnych, gazu i produktów petrochemicznych z Iranu są dozwolone z datą wdrożenia. Osoby fizyczne z UE mogą wywozić sprzęt lub technologie, oraz zapewniać pomoc techniczną, w tym szkolenia, stosowane w sektorach: naftowym, gazowym i petrochemicznym w Iranie, w zakresie poszukiwania, produkcji i rafinowania ropy naftowej i gazu ziemnego, także skraplania gazu ziemnego, na rzecz osób fizycznych w Iranie lub poza nim, lub do użytku w tym państwie. Inwestowanie w irańskie sektory: naftowy, gazowy i petrochemiczny, poprzez udzielanie jakichkolwiek pożyczek lub kredytów, nabywanie udziałów lub zwiększanie ich liczby, a także tworzenie spółek joint venture z jakąkolwiek osobą fizyczną z Iranu, która działa w sektorach: naftowym, gazowym i petrochemicznym w Iranie lub poza Iranem jest dozwolone z datą wdrożenia.

- Żegluga, przemysł stoczniowy i sektor transportu

Sankcje dotyczące żeglugi i przemysłu stoczniowego, oraz niektóre sankcje związane z sektorem transportu, w tym świadczenie usług powiązanych z tymi sektorami, znosi się z datą wdrożenia.

Co za tym idzie, dozwolone są następujące działania: sprzedaż, dostawa, przekazywanie lub wywóz sprzętu morskiego i technologii dla przemysłu stoczniowego, do konserwacji lub naprawy statków na rzecz Iranu lub dla wszelkich osób fizycznych działających w tym sektorze w Iranie; projektowanie, budowa lub udział w projektowaniu lub budowie statków towarowych i zbiornikowców dla Iranu lub dla osób fizycznych z Iranu; dostarczanie statków przeznaczonych lub wykorzystywanych do transportu lub przechowywania ropy naftowej

²⁵ Osoby fizyczne i podmioty określone w dodatku 1 do załącznika II do JCPOA.

i wyrobów petrochemicznych osobom, podmiotom lub organom z Iranu; i świadczenia usług przyznawania bandery i usług klasyfikacji, w tym tych dotyczących specyfikacji technicznych, nadawania jakiegokolwiek rodzaju numerów rejestracyjnych i identyfikacyjnych irańskim zbiornikowcom i statkom towarowym.

Wszystkie loty towarowe prowadzone przez przewoźników irańskich lub wykonywane z Iranu mają dostęp do portów podlegających jurysdykcji państw członkowskich UE.

Inspekcja, zajęcie i pozbycie się przez państwa członkowskie UE ładunków wysyłanych do Iranu i z tego państwa na ich terytorium nie mają już zastosowania w odniesieniu do towarów, które nie są już zakazane.

Dozwolone jest świadczenie usług bunkrowania lub zaopatrywania statków, które należą do Iranu lub zostały przez Iran wynajęte, lub jakichkolwiek innych usług na rzecz takich statków, nieprzewożących towarów zabronionych; a także dozwolone jest zaopatrywanie w paliwo, świadczenie usług inżynieryjnych lub związanych z obsługą techniczną na rzecz irańskich samolotów towarowych nieprzewożących towarów zabronionych.

- Złoto, inne metale szlachetne, banknoty i monety

Dozwolona jest sprzedaż, dostarczanie, nabywanie, wywóz, przekazywanie lub transport złota i metali szlachetnych oraz diamentów, a także świadczenie powiązanych usług pośrednictwa, finansowania i usług związanych z bezpieczeństwem, z udziałem, od lub na rzecz rządu Iranu, jego organów publicznych, przedsiębiorstw i agencji lub Centralnego Banku Iranu.

Dozwolone jest dostarczanie nowo wydrukowanych banknotów i nowo wybitych monet Bankowi Centralnemu Iranu.

- Metale

Sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie lub wywóz określonego grafitu i surowych lub częściowo wykończonych metali, na rzecz osób fizycznych, podmiotów lub organów z Iranu albo do użytku w tym państwie nie jest już zakazane, ale z datą wdrożenia podlega systemowi udzielania zezwoleń²⁶.

- Oprogramowanie

Sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie lub wywóz oprogramowania do planowania zasobów przedsiębiorstwa, łącznie z aktualizacjami, na rzecz osób fizycznych, podmiotów lub organów

²⁶ Szczegółowe informacje na temat systemu udzielania zezwoleń oraz wykaz towarów podlegających temu systemowi znajdują się w sekcji 5.2 poświęconej sankcjom, które pozostają w mocy po dacie wdrożenia.

z Iranu, albo do użytku w tym państwie, w ramach działań zgodnych z JCPOA nie jest już zakazane, ale podlega z datą wdrożenia systemowi udzielania zezwoleń, jeżeli oprogramowanie takie zostało zaprojektowane specjalnie do zastosowania w przemyśle jądrowym i wojskowym²⁷.

- Usuwanie z wykazów osób fizycznych, podmiotów i organów

Z datą wdrożenia niektóre osoby fizyczne, podmioty i organy zostały usunięte z wykazów i w konsekwencji nie podlegają już zamrożeniu aktywów, zakazowi udostępniania funduszy i zakazowi wydawania wiz. Dotyczy to wykazów ONZ i unijnych wykazów autonomicznych. Dodatkowe informacje na temat osób fizycznych i podmiotów, które zostały usunięte z wykazów, znajdują się w rozporządzeniu wykonawczym Rady (UE) 2015/1862 z dnia 18 października 2015 r. oraz w rozporządzeniu wykonawczym Rady (UE) 2016/74 z dnia 22 stycznia 2016 r. dotyczącym wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu²⁸.

3.2. Sankcje nałożone przez USA

Szczegóły i skutki zniesienia sankcji w USA są opisane w amerykańskich wytycznych poświęconych zniesieniu sankcji z datą wdrożenia na mocy Wspólnego kompleksowego planu działania (JCPOA) zawartego przez grupę UE3+3 i Islamską Republikę Iranu oraz w często zadawanych pytaniach²⁹.

²⁷ Szczegółowe informacje na temat systemu udzielania zezwoleń znajdują się w sekcji 5.2 poświęconej sankcjom, które pozostają w mocy po dacie wdrożenia.

²⁸ Zob. także sekcja 4 dotycząca ram prawnych UE.

²⁹ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>.

4. Ramy prawne

Niniejsza sekcja zawiera przegląd stosownych ram prawnych wdrażających zniesienie³⁰ sankcji zgodnie z JCPOA.

4.1. Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015)

Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) została przyjęta 20 lipca 2015 r. Zatwierdziła JCPOA, wezwała do jego pełnej realizacji w terminie ustalonym w JCPOA³¹ oraz określiła harmonogram i zobowiązania podjęte przez wszystkie strony, by doprowadzić do uchylecia obowiązywania sankcji ONZ wobec Iranu.

- Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) zakończone zostało obowiązywanie wszystkich postanowień wcześniejszych rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ³² dotyczących irańskiego programu jądrowego – z zastrzeżeniem ich przywrócenia w przypadku istotnego niewykonania przez Iran zobowiązań na mocy JCPOA – oraz szczególnych ograniczeń, w tym ograniczeń dotyczących przekazywania towarów wrażliwych z punktu widzenia proliferacji.
- Z datą uchylecia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ przestaną obowiązywać wszystkie postanowienia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015), a Rada Bezpieczeństwa ONZ zakończy dyskusje nad irańską kwestią jądrową i punkt ten zostanie usunięty z wykazu spraw, którymi zajmuje się Rada Bezpieczeństwa.

4.2. Unijne ramy ustawodawcze

To właśnie poprzez przyjęcie aktów prawnych zapewniających ramy ustawodawcze pozwalające na zniesienie unijnych sankcji Unia Europejska wdraża rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) zgodnie z JCPOA. Choć zniesienie wyżej wymienionych sankcji zaczęło obowiązywać z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) UE zobowiązała się w ramach JCPOA do przygotowania i przyjęcia niezbędnego ustawodawstwa z datą wejścia w życie (18 października 2015 r.), ale opóźniła jego wprowadzenie.

³⁰ W niniejszej nocie informacyjnej „zniesienie” środków ograniczających odnosi się również do zawieszenia i wdrożenia tych środków, stosownie do sytuacji.

³¹ Załącznik V do JCPOA.

³² Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1696 (2006), nr 1737 (2006), nr 1747 (2007), nr 1803 (2008), nr 1835 (2008), nr 1929 (2010) i nr 2224 (2015).

Środki ograniczające zniesione zgodnie z JCPOA są tymi, które zostały nałożone przez Unię Europejską w związku z działalnością jądrową Iranu, jak określono w decyzji Rady 2010/413/WPZiB³³ i rozporządzeniu Rady (UE) 267/2012³⁴. Wdrożenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) zgodnie z JCPOA odbywało się głównie³⁵ poprzez następujące akty prawne UE:

- Decyzja Rady (WPZIB) 2015/1863 z dnia 18 października 2015 r. zmieniająca decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu³⁶

Decyzja ta przewiduje zawieszenie artykułów decyzji Rady 2010/413/WPZiB dotyczącej wszystkich unijnych sankcji gospodarczych i finansowych jak określono w JCPOA jednocześnie z wdrażaniem przez Iran uzgodnionych środków jądrowych, co ma zostać zweryfikowane przez MAEA. Na mocy decyzji zawiesza się również stosowanie zamrożenia aktywów (w tym zakaz udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych) oraz środków dotyczących zakazu wydawania wiz osobom fizycznym i podmiotom wyszczególnionym w JCPOA. Ponadto decyzja ta ustanawia również system udzielania zezwoleń w odniesieniu do przeglądu i podejmowania decyzji dotyczących niektórych przypadków przekazywania materiałów jądrowych oraz niektórych metali i oprogramowania. Decyzja ta została wykonana poprzez dwa rozporządzenia (zob. poniżej), które są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1861 z dnia 18 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu³⁷

Rozporządzenie to przewiduje usunięcie odpowiednich artykułów rozporządzenia Rady (UE) 267/2012/WPZiB dotyczących wszystkich unijnych sankcji gospodarczych i finansowych jak określono w JCPOA jednocześnie z wdrażaniem przez Iran uzgodnionych środków jądrowych, co ma zostać zweryfikowane przez MAEA (16 stycznia 2016 r.). Ponadto rozporządzenie to ustanawia również system uprzedniego udzielania zezwoleń w odniesieniu do przeglądu i podejmowania decyzji dotyczących niektórych przypadków przekazywania

³³ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 195 z 27.7.2010, s. 39 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010D0413&from=EN>)

³⁴ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 88 z 24.3.2012, s. 1.

³⁵ Odnosi się do sankcji, które mają zostać zniesione z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.). Zniesienie pozostałych sankcji z datą zniesienia pozostałych sankcji będzie wymagało odrębnych aktów prawnych UE, zob. pkt 2.4.

³⁶ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 274 z 18.10.2015, s. 174.

³⁷ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 274 z 18.10.2015, s. 1.

materiałów jądrowych oraz niektórych metali i oprogramowania. Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1861 wprowadza w życie również postanowienia dotyczące zakazów związanych z proliferacją, takich jak sankcje dotyczące technologii raketowych, które pozostają w mocy.

Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1861 wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich³⁸.

- Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2015/1862 z dnia 18 października 2015 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu³⁹

Rozporządzenie to wdraża decyzję Rady (WPZiB) 2015/1863 w zakresie, w jakim znosi ona środki ograniczające mające zastosowanie wobec osób fizycznych i podmiotów określonych w załącznikach V (wykazy ONZ) i VI (wykazy autonomiczne) do decyzji 2010/413/WPZiB, równoległe z kontrolowanym przez MAEA wdrażaniem przez Iran uzgodnionych środków związanych z kwestiami jądrowymi. Te osoby fizyczne i podmioty należy usunąć z wykazu osób i podmiotów objętych środkami ograniczającymi, zamieszczonych w załącznikach VIII (wykazy ONZ) i IX (wykazy autonomiczne) do rozporządzenia (UE) 267/2012, równoległe z kontrolowanym przez MAEA wdrażaniem przez Iran środków związanych z kwestiami jądrowymi (16 stycznia 2016 r.).

- Decyzja Rady (WPZiB) 2016/37 z dnia 16 stycznia 2016 r. w sprawie daty rozpoczęcia stosowania decyzji (WPZiB) 2015/1863 zmieniającej decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁴⁰
- Zawiadomienie: Informacja dotycząca daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1861 z dnia 18 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu oraz rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 2015/1862 z dnia 18 października 2015 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁴¹

³⁸ Zob. art. 2 rozporządzenia (UE) 2015/1861. Zgodnie z deklaracją nr 17 załączoną do traktatów UE: „zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej Traktaty i prawo przyjęte przez Unię na podstawie Traktatów mają pierwszeństwo przed prawem Państw Członkowskich (...)”.

³⁹ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 274 z 18.10.2015, s. 161.

⁴⁰ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 111 z 16.1.2016, s. 1.

⁴¹ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej C 151 z 16.1.2016, s. 1.

Gdy Rada UE odnotowała, że dyrektor generalny MAEA przedstawił Radzie Zarządzających MAEA i Radzie Bezpieczeństwa ONZ sprawozdanie, które potwierdziło, że Iran przyjął środki określone w JCPOA, tego samego dnia weszły w życie decyzja, rozporządzenie oraz rozporządzenie wykonawcze Rady znoszące wszystkie unijne sankcje gospodarcze i finansowe. Akt prawny i powiązane zawiadomienie przeznaczone wyłącznie do potwierdzenia, że ustawodawstwo przyjęte z datą wejścia⁴² w życie ma zastosowanie, zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁴³.

Rada wydała również oświadczenie⁴⁴, w którym odnotowuje, że zobowiązanie do zniesienia wszystkich unijnych sankcji związanych z kwestiami jądrowymi pozostaje bez uszczerbku dla mechanizmu rozstrzygania sporów określonego w JCPOA oraz dla ponownego wprowadzenia unijnych sankcji w przypadku istotnego niewykonania przez Iran jego zobowiązań w ramach JCPOA. Wszystkie strony uczestniczące w procesie JCPOA angażują się w zapewnienie, by JCPOA został z powodzeniem wdrożony, a jego postanowienia – utrzymane.

- Decyzja wykonawcza Rady (WPZiB) 2016/78 z dnia 22 stycznia 2016 r. dotycząca wykonania decyzji 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁴⁵

Decyzja ta zawiesza stosowanie zamrożenia aktywów (w tym zakaz udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych) w przypadku dwóch podmiotów, które 17 stycznia 2016 r. zostały usunięte z wykazu przez Radę Bezpieczeństwa ONZ.

- Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2016/74 z dnia 22 stycznia 2016 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁴⁶

Rozporządzenie to wdraża decyzję wykonawczą Rady (WPZiB) 2016/78 poprzez zawieszenie środków polegających na zamrożeniu aktywów w przypadku dwóch podmiotów w następstwie decyzji Rady Bezpieczeństwa ONZ z 17 stycznia 2016 r. o usunięciu ich z wykazu.

⁴² *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 274 z 18.10.2015, s. 1.

⁴³ Zob. art. 2 decyzji Rady (WPZiB) 2015/1863 z dnia 18 października 2015 r.

⁴⁴ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* C 345/01, PB C 345 z 18.10.2015, s. 1.

⁴⁵ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 16 z 23.1.2016, s. 25.

⁴⁶ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 16 z 23.1.2016, s. 6.

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1375 z dnia 29 lipca 2016 r. zmieniające rozporządzenie Rady (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁴⁷

Rozporządzenie to ułatwia wdrażanie rozporządzenia (UE) 267/2012, umożliwiając lepszą identyfikację towarów wymienionych w załącznikach I i III do rozporządzenia (UE) 267/2012 poprzez odniesienie do istniejących kodów identyfikujących stosowanych zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009. Wprowadza również pewne zmiany techniczne w załączniku VIIB.

- Decyzja Rady (WPZiB) 2017/974 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniająca decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁴⁸

Przedmiotowa decyzja porusza kwestię dwóch problemów praktycznych związanych z realizacją JCPOA, dotyczących:

i.) Weryfikacja zastosowania końcowego

Zgodnie z decyzją Rady 2017/974 nie jest już wymagane uzyskanie od Iranu prawa do weryfikacji końcowego zastosowania i lokalizacji końcowego użytkowania dla potrzeb wywozu do Iranu towarów wymienionych w załączniku II do rozporządzenia 267/2012, z późniejszymi zmianami. Decyzja ta zastępuje poprzedni wymóg⁴⁹ nowym wymogiem, zgodnie z którym państwa członkowskie powinny uzyskiwać informacje na temat końcowego zastosowania i lokalizacji końcowego użytkowania w odniesieniu do wszelkich dostarczonych towarów. Rozporządzenie zawiera dodatkowe szczegóły w tym względzie (zob. poniżej).

ii.) Upřednie zatwierdzanie przez Wspólną Komisję niektórych towarów przywożonych z Iranu do państw członkowskich UE

Zmiana ta znosi wymóg⁵⁰, zgodnie z którym nabywanie od Iranu, między innymi, towarów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia 267/2012, z późniejszymi zmianami, powinno podlegać upředniemu zatwierdzeniu przez Wspólną Komisję. Zamiast tego zmienione przepisy przewidują obecnie, że takie nabywanie musi być tylko zgłaszane Wspólnej Komisji, w związku z czym nie jest wymagane upřednie zatwierdzenie. Właściwe organy krajowe w dalszym ciągu są zobowiązane do dokonania upředniego zatwierdzenia.

⁴⁷ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 221 z 18.10.2015, s. 1.

⁴⁸ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 146 z 9.6.2017, s. 143.

⁴⁹ Zob. art. 26d ust. 3 i ust. 5 lit. f), w związku z art. 26d ust. 1 decyzji 2010/413/WPZiB.

⁵⁰ Zob. art. 26c ust. 7 w związku z art. 26c ust. 1 lit. a) decyzji 2010/413/WPZiB.

Ta zmiana nie ma wpływu na zobowiązanie uzyskania przez Iran uprzedniego zatwierdzenia przez Wspólną Komisję przez okres 15 lat w zakresie „eksportu jakiegokolwiek sprzętu i jakiegokolwiek technologii do wzbogacania lub związanych ze wzbogacaniem, w relacji z jakimkolwiek innym krajem lub podmiotem zagranicznym w ramach wzbogacania lub działań związanych ze wzbogacaniem”, zgodnie JCPOA⁵¹.

- Rozporządzenie Rady (UE) 2017/964 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu⁵²

Rozporządzenie Rady (UE) 2017/964 zawiera dalsze wyjaśnienie zmian wprowadzonych decyzją Rady (WPZiB) 2017/974⁵³. W szczególności, w odniesieniu do weryfikacji końcowego zastosowania towarów wymienionych w załączniku II, wywożonych do Iranu, rozporządzenie stanowi, że dokonuje się tego za pomocą certyfikatu zastosowania końcowego dostarczanego właściwym organom krajowym przez eksportera, zawierającego między innymi informacje na temat końcowego zastosowania oraz, zasadniczo, miejsca zastosowania końcowego wywożonych towarów oraz zobowiązanie importera, że będzie wykorzystywać dane towary jedynie do celów pokojowych. Wzór formularza unijnego, oparty na istniejącym formularzu służącym do wywozu towarów podwójnego zastosowania na podstawie rozporządzenia nr 428/2009, znajduje się w załączniku IIa. Jednakże właściwe organy mogą również zgodzić się na równoważne dokumenty krajowe.

Zmiany dotyczące zgłaszania Wspólnej Komisji nabywania towarów wymienionych w załączniku I są zawarte w art. 2a ust. 5.

⁵¹ Zgodnie z pkt 73 załącznika I do JCPOA.

⁵² *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 146 z 9.6.2017, s. 1.

⁵³ Zob. art. 3a ust. 6 i 6a; art. 3c ust. 2 i 2a; oraz art. 3d ust. 2 lit. b) i ust. 2a rozporządzenia (UE) 267/2012 w odniesieniu do weryfikacji końcowego zastosowania; oraz art. 2a ust. 5 w odniesieniu do zgłaszania tych informacji Wspólnej Komisji.

5. Sankcje związane z proliferacją oraz ograniczenia pozostające w mocy po dacie wdrożenia

W niniejszej sekcji opisano sankcje związane z proliferacją oraz ograniczenia, które pozostaną w mocy po dacie wdrożenia (16 stycznia 2016 r.). Dotyczą one embarga na broń, sankcji związanymi z niektórymi technologiami raketowymi, ograniczeń niektórych przypadków przekazywania i działań związanych z kwestiami jądrowymi, przepisów w zakresie niektórych metali i oprogramowania, które podlegają systemowi udzielania zezwoleń, jak również powiązanych wykazów, które pozostają w mocy po dacie wdrożenia.

Środki dotyczące inspekcji ładunków wysyłanych do Iranu i przysyłanych z tego państwa oraz te związane z zapewnianiem usług bunkrowania lub zaopatrywania statków są nadal stosowane po dacie wdrożenia w przypadku towarów, które są nadal zakazane.

5.1. Sankcje związane z proliferacją

- Embargo na broń

Zakaz sprzedawania, dostarczania lub przekazywania, bezpośrednio lub pośrednio, lub pozyskiwania broni i pokrewnych towarów wszystkich typów, w tym broni i amunicji, pojazdów i sprzętu wojskowego, sprzętu paramilitarnego oraz części zamiennych do takich rodzajów broni i towarów pokrewnych; a także zakaz świadczenia powiązanych usług ma nadal zastosowanie po dacie wdrożenia. Unijne embargo na broń dotyczy wszystkich towarów wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia UE⁵⁴.

Unijne embargo na broń obowiązuje do daty zniesienia pozostałych sankcji⁵⁵.

- Sankcje w zakresie technologii raketowych

Zakaz sprzedawania, dostarczania, przekazywania, wywozu lub pozyskiwania, bezpośrednio lub pośrednio, towarów i technologii wymienionych w załączniku III do rozporządzenia Rady (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady (UE) 2015/1861⁵⁶ (zwanego dalej: „rozporządzeniem Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami)”), oraz wszelkich innych towarów, które według państwa członkowskiego mogłyby przyczynić się do tworzenia środków przenoszenia broni jądrowej, a także świadczenie powiązanych usług ma nadal zastosowanie. Załącznik III zawiera wykaz wszystkich produktów i technologii

⁵⁴ Link do wspólnego wykazu uzbrojenia UE.

⁵⁵ Jak podano w załączniku V, pkt 20.1 JCPOA.

⁵⁶ *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* L 274 z 18.10.2015, s. 15.

wymienionych w wykazie Systemu Kontrolnego Technologii Raketowych. Dodatkowe informacje na temat Systemu Kontrolnego Technologii Raketowych znajdują się w wytycznych Systemu Kontrolnego Technologii Raketowych⁵⁷.

Należy zauważyć, że w przypadku towaru, którego szczególne cechy techniczne lub specyfikacje należą do kategorii objętej zarówno załącznikiem I, jak i załącznikiem III do rozporządzenia Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami), towar zostaje uznany za objęty załącznikiem III, co oznacza, że zakaz zawsze ma zastosowanie w tej sytuacji⁵⁸.

Unijne sankcje w zakresie technologii raketowych obowiązują do daty zniesienia pozostałych sankcji⁵⁹.

- Pozostałe osoby fizyczne i podmioty objęte środkami ograniczającymi

Niektóre osoby fizyczne i podmioty (wykazy ONZ i UE) nadal podlegają zamrożeniu aktywów, zakazowi wydawania wiz lub zakazowi świadczenia specjalistycznych usług w zakresie komunikatów finansowych (SWIFT) do daty zniesienia pozostałych sankcji⁶⁰.

5.2. Ograniczenia związane z proliferacją (systemy udzielania zezwoleń, w tym kanał dostaw)

- Przekazywanie i działania w zakresie materiałów jądrowych

Z datą wdrożenia przypadki przekazywania i działania wrażliwe z punktu widzenia proliferacji oraz dotyczące niektórych towarów i technologii, w tym powiązane usługi, takie jak pomoc techniczna i finansowa oraz powiązane inwestycje, podlegają obowiązkowi uprzedniego uzyskania zezwolenia wydawanego w indywidualnych przypadkach przez właściwe organy państwa członkowskiego⁶¹.

Wykazy towarów i technologii podlegających wymogowi uprzedniego uzyskania zezwolenia znajdują się w załącznikach I i II do rozporządzenia Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami).

⁵⁷ <http://mctr.info/mctr-guidelines/>

⁵⁸ Zgodnie z notą wprowadzającą do załącznika I do rozporządzenia Rady 2015/1861.

⁵⁹ Jak podano w załączniku V, pkt 20.1 JCPOA.

⁶⁰ Osoby fizyczne i podmioty przedstawione w załącznikach VIII (wykazy ONZ) i IX (wykazy autonomiczne) do rozporządzenia (UE) 267/2012.

⁶¹ Właściwe organy każdego państwa członkowskiego są określone w załączniku X do rozporządzenia Rady 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu.

Załącznik I zawiera towary i technologie wymienione w wykazach Grupy Dostawców Jądrowych. Dodatkowe informacje na temat wykazu Grupy Dostawców Jądrowych znajdują się w wytycznych Grupy Dostawców Jądrowych dotyczących transferów materiałów jądrowych⁶².

W przypadku towarów i technologii wymienionych w załączniku I, każdy przypadek przekazywania lub powiązane działanie dotyczy – zgodnie z JCPOA⁶³ i rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) – kanału dostaw⁶⁴. W związku z tym właściwy organ krajowy będzie musiał zwrócić się o zezwolenie do Rady Bezpieczeństwa ONZ. Grupa robocza ds. zamówień publicznych we Wspólnej Komisji przedstawi Radzie Bezpieczeństwa ONZ zalecenie w sprawie każdego wniosku o wydanie zezwolenia. Każde państwo grupy UE3+3 oraz Iran uczestniczy w pracach grupy roboczej ds. zamówień publicznych, a wysoki przedstawiciel pełni rolę koordynatora.

Dodatkowe informacje na temat funkcjonowania grupy roboczej ds. zamówień publicznych znajdują się w wytycznych dotyczących grupy roboczej ds. zamówień publicznych⁶⁵.

Inna grupa towarów i technologii objętych w poszczególnych przypadkach wymogiem uprzedniego uzyskania zezwolenia właściwych organów państw członkowskich wymienionych w załączniku II do rozporządzenia Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami). Załącznik II obejmuje inne produkty i technologie podwójnego zastosowania, które mogłyby przyczynić się do działań związanych z ponownym przerobem, wzbogacaniem, ciężką wodą, czy innych działań niezgodnych z JCPOA. W takim przypadku zezwolenie przyznawane jest przez właściwy organ krajowy wyłącznie zgodnie z ramami prawnymi UE.

- Metale i oprogramowanie

Sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie lub wywóz oprogramowania do planowania zasobów przedsiębiorstwa, zaprojektowanego specjalnie do zastosowania w sektorach jądrowym i wojskowym, jak opisano w załączniku VIIA do rozporządzenia Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami) oraz świadczenie powiązanych usług uzależnione jest od

⁶² <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

⁶³ Załącznik IV do JCPOA.

⁶⁴ Wyjątkami mogą być niektóre towary, które są wykorzystywane w reaktorach lekkowodnych lub w przypadku transakcji niezbędnych do realizacji przez Iran zobowiązań wyszczególnionych w JCPOA lub które są potrzebne w toku przygotowań do wdrożenia JCPOA. Bardziej szczegółowe informacje znajdują się w rozporządzeniu Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami).

⁶⁵ <http://www.un.org/en/sc/2231/pdf/160921E%20Information%20on%20procurement%20channel.pdf>

uprzedniego uzyskania zezwolenia wydawanego w indywidualnych przypadkach przez właściwe organy państwa członkowskiego⁶⁶.

Sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie lub wywóz określonego grafitu i surowych lub częściowo wykończonych metali oraz świadczenie powiązanych usług uzależnione jest od uprzedniego uzyskania zezwolenia wydawanego w indywidualnych przypadkach przez właściwe organy państwa członkowskiego⁶⁷. Wykaz towarów objętych tym ograniczeniem można znaleźć w załączniku VIIB do rozporządzenia Rady 267/2012 (z późniejszymi zmianami).

⁶⁶ Właściwe organy każdego państwa członkowskiego są określone w załączniku X do rozporządzenia Rady 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu.

⁶⁷ Właściwe organy każdego państwa członkowskiego są określone w załączniku X do rozporządzenia Rady 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu.

6. Sankcje i środki ograniczające niezwiązane z rozprzestrzenianiem broni jądrowej

Sankcje nałożone przez UE w związku z sytuacją w zakresie praw człowieka w Iranie, w związku ze wspieraniem terroryzmu oraz nałożone z innych powodów nie są częścią JCPOA i pozostają w mocy.

Środki przyjęte przez UE w odpowiedzi na naruszenia praw człowieka obejmują zamrożenie aktywów i zakaz wydawania wiz wobec 82 osób fizycznych i jednego podmiotu odpowiedzialnego za poważne naruszenia praw człowieka, jak również zakaz wywożenia do Iranu sprzętu, który może zostać użyty do represji wewnętrznych, oraz sprzętu do monitorowania połączeń⁶⁸.

Osoby fizyczne w Iranie, które są również umieszczone w wykazach dotyczących unijnych systemów sankcji w zakresie terroryzmu i sytuacji w Syrii (lub jakiegokolwiek innego unijnego systemu sankcji)⁶⁹, nadal podlegają środkom ograniczającym na mocy tych przepisów, które pozostają poza zakresem JCPOA.

⁶⁸ Zob. załączniki III i IV do rozporządzenia Rady (UE) nr 359/2011 z dnia 12 kwietnia 2011 r. dotyczącego środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Iranie z późniejszymi zmianami.

⁶⁹ Działania UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu: wspólne stanowisko Rady 2001/931/WPZiB i rozporządzenie Rady (WE) nr 2580/2001.

System sankcji w związku z sytuacją w Syrii: decyzja Rady 2013/255/WPZiB i rozporządzenie Rady (UE) nr 36/2012.

7. Pytania i odpowiedzi

Niniejsza sekcja zawiera opis konkretnych kwestii podniesionych przez państwa członkowskie UE lub państwa trzecie i społeczność przedsiębiorców. Ma ona służyć jako praktyczne narzędzie wdrażania JCPOA i jednolitego stosowania wspomnianych aktów prawnych w UE. W związku z tym niniejsza sekcja może zostać zaktualizowana w świetle doświadczeń z realizacji JCPOA i odpowiednich aktów prawnych. Pytania są podzielone na podstawowe kategorie.

Pytania ogólne

1. Jaką datę wdrożenia przewiduje JCPOA?

Data wdrożenia to 16 stycznia 2016 r., gdy MAEA zweryfikowała, czy Iran zrealizował opisane w odpowiednich punktach JCPOA działania dotyczące kwestii jądrowych, a jednocześnie grupa UE3+3 zniosła sankcje, jak opisano w odpowiednich punktach JCPOA.

2. Jakie sankcje zostały zniesione z datą wdrożenia i czy istnieje wykaz sankcji, które zostały zniesione?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) UE zniosła wszystkie sankcje gospodarcze i finansowe nałożone w związku z irańskim programem jądrowym. Szczegóły dotyczące sankcji, które zostały zniesione z datą wdrożenia, można znaleźć w sekcji 3 niniejszej noty informacyjnej.

3. Jakie sankcje pozostają w mocy po dacie wdrożenia?

Sankcje związane z proliferacją, które pozostają w mocy, zostały opisane w sekcji 5 niniejszej noty informacyjnej. Środki ograniczające niepowiązane z kwestiami jądrowymi i proliferacją, takie jak te dotyczące praw człowieka i wspierania terroryzmu, jak opisano w pkt 6 niniejszej noty informacyjnej, pozostają w mocy, ponieważ nie są objęte JCPOA.

4. Jakie towary można wywozić do Iranu?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolony jest wszelki wywóz do Iranu, z następującymi wyjątkami:

- W przypadku wywozu towarów i technologii objętych załącznikami I, II, VIIA i VIIB do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861, konieczne jest uprzednie uzyskanie zezwolenia przyznawanego indywidualnie dla każdego przypadku przez właściwy organ danego państwa członkowskiego.*
- Utrzymuje się zakaz dotyczący wywozu rodzajów broni wyszczególnionych we wspólnym wykazie uzbrojenia UE oraz towarów i technologii powiązanych z technologią raketową wymienionych w załączniku III (Reżim Kontrolny Technologii Rakietowych) do rozporządzenia Rady 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861.*
- Ponadto na mocy nałożonego na Iran systemu sankcji związanych z przestrzeganiem praw człowieka zakazany jest nadal wywóz sprzętu, który mógłby zostać użyty do represji wewnętrznych, oraz sprzętu do monitorowania połączeń, gdyż pozostają one poza zakresem JCPOA.*
- Ponadto nadal zakazany jest jakiegokolwiek wywóz dla lub na rzecz jakiegokolwiek osoby fizycznej lub podmiotu umieszczonego w wykazie związanym z jakimkolwiek unijnym systemem sankcji (zakaz udostępniania zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub podmiotom umieszczonym w wykazie).*

5. Czy istnieją jakiegokolwiek przepisy dotyczące kontroli eksportu, które stosuje się do wywozu do państw trzecich?

Wszelkie przepisy dotyczące kontroli eksportu, które mają zastosowanie niezależnie od sankcji, przyjęte w związku z irańskim programem jądrowym są nadal stosowane. Wszelkie takie kontrole stosuje się wobec wywozu do jakiegokolwiek państwa spoza UE. Ponadto towary i technologie w załącznikach I, II, VIIA i VIIB do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861, są objęte specjalnymi systemami udzielania zezwoleń, jeśli są przeznaczone dla osoby fizycznej, podmiotu lub organu z Iranu, w tym państwie lub poza jego granicami.

6. Co oznacza zastosowany w załączniku II do JCPOA termin „usługi powiązane”?

Do celów załącznika II do JCPOA termin „usługi powiązane” oznacza wszelkie usługi, w tym pomoc techniczną, szkolenia, ubezpieczenie, reasekurację, pośrednictwo, transport lub usługi finansowe – niezbędne i zwykle związane z działaniem, na które sankcje zostały zniesione na mocy JCPOA.⁷⁰ Należy zauważyć, że unijne akty prawne doprecyzowują zakres zniesienia sankcji na usługi powiązane w przypadku każdego środka.

7. Czy zniesienie sankcji obejmuje także zniesienie ograniczeń obowiązujących irańskich studentów?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) na państwach członkowskich nie spoczywa już nałożony na nie przez ONZ lub UE obowiązek zapobiegania specjalistycznemu kształceniu lub szkoleniu obywateli Iranu w dziedzinach, które mogą wesprzeć działania Iranu wrażliwe z punktu widzenia rozprzestrzeniania materiałów jądrowych lub opracowywanie systemów przenoszenia broni jądrowej.⁷¹ Jednak nadal mają zastosowanie inne obowiązki i zobowiązania międzynarodowe, w tym te na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1540 oraz zobowiązania państw członkowskich w ramach międzynarodowych systemów kontroli eksportu dotyczące niematerialnego transferu kontrolowanych technologii związanych z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia, jak również zobowiązania dotyczące nieudzielania pomocy wynikające z konwencji o zakazie broni chemicznej i konwencji o zakazie broni biologicznej. Państwa członkowskie mogą również pozostawić w mocy dodatkowe krajowe systemy zatwierdzania.

8. Co się stanie, jeśli Iran nie zastosuje się do postanowień JCPOA?

Jeżeli Iran lub grupa UE3+3 uzna, że zobowiązania w ramach JCPOA nie są spełnione, ta kwestia może zostać skierowana do Wspólnej Komisji. Wspólna Komisja postara się rozwiązać ten problem z wykorzystaniem mechanizmu rozstrzygnięcia sporów opisanego w JCPOA. Jeżeli po zakończeniu procedury składający skargę uczestnik wyraża przekonanie, że kwestia wciąż nie została rozwiązana w sposób zadowalający, oraz że stanowi ona istotne niewykonanie

⁷⁰ Przypis 3 w załączniku II do JCPOA.

⁷¹ Załącznik II pkt 1.5.1 JCPOA.

zobowiązania, uczestnik ten może powiadomić Radę Bezpieczeństwa ONZ, że jego zdaniem kwestia stanowi istotne niewykonanie zobowiązań wynikających z JCPOA. Rada Bezpieczeństwa ONZ będzie głosować nad rezolucją, na mocy której sankcje mają nadal być znoszone, i jeśli rezolucja ta nie zostanie przyjęta w terminie 30 dni od powiadomienia, wówczas postanowienia starej rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ⁷² zostaną przywrócone, chyba że Rada Bezpieczeństwa ONZ postanowi inaczej.

W takim przypadku Unia Europejska, w następstwie koniecznej decyzji Rady, ponownie wprowadzi („snapback”) sankcje UE nałożone w następstwie irańskiego programu jądrowego, które zostały zawieszane lub których obowiązywanie zostało zakończone.

9. Czy jest możliwe nałożenie przez ONZ/UE/USA nowych sankcji na Iran?

UE i USA będą powstrzymywać się od ponownego wprowadzania lub ponownego nakładania sankcji, które zostały zniesione na mocy JCPOA lub od nakładania nowych sankcji związanych z kwestiami jądrowymi, bez uszczerbku dla procedury rozstrzygnięcia sporów przewidzianej w JCPOA. Nie będzie żadnych nowych sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ związanych z kwestiami jądrowymi, bez uszczerbku dla procedury rozstrzygnięcia sporów przewidzianej w JCPOA.

10. Jakiego rodzaju wsparcie przewiduje się w przypadku oceny i określania, czy dana działalność jest zgodna z JCPOA?

Ustanawia się Wspólną Komisję składającą się z grupy UE3+3 i Iranu, w celu monitorowania realizacji JCPOA oraz wykonywania funkcji określonych w załączniku IV do JCPOA⁷³.

W celu dokonywania przeglądu i opracowywania zaleceń w sprawie wniosków dotyczących przekazywania lub działań związanych z kwestiami jądrowymi w przypadku Iranu, Wspólną Komisję wspomaga grupa robocza ds. zamówień publicznych. Jeżeli chodzi o zniesienie sankcji Wspólna Komisja jest wspomagana

⁷² Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1696 (2006), nr 1737 (2006), nr 1747 (2007), nr 1803 (2008), nr 1835 (2008), nr 1929 (2010) i nr 2224 (2015).

⁷³ Załącznik IV pkt 2.1.1–2.1.16 JCPOA.

przez grupę roboczą ds. zniesienia sankcji. Wysoki przedstawiciel działa jako koordynator Wspólnej Komisji i obu grup roboczych.

Środki finansowe, bankowe i ubezpieczeniowe

11. Czy istnieje dostęp do usług finansowych i bankowych w Iranie?

Ograniczenia w dostępie do usług finansowych i bankowych w Iranie (zawarte w decyzji Rady 2010/413/WPZiB i w rozporządzeniu Rady 267/2012) zostają zniesione z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.).

12. Czy zniesienie środków w zakresie bankowości umożliwia ponowne otwarcie kont w bankach korespondentach?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) operacje bankowe, w tym ustanawianie nowych stosunków korespondenckich z bankami irańskimi, są dozwolone, pod warunkiem że dana irańska instytucja finansowa nie jest umieszczona w wykazie.

13. Czy każda osoba fizyczna lub podmiot z UE może korzystać z usług irańskiego banku do prowadzenia działalności i przeprowadzania transakcji bankowych? Czy jakieś banki irańskie są jeszcze umieszczone w wykazach?

Niektóre banki irańskie pozostają w wykazach (Ansar Bank i Mehr Bank). W związku z tym konieczne jest dołożenie należytej staranności i sprawdzenie, czy irański bank nie jest umieszczony w wykazie, gdyż w takim przypadku prowadzenie z nim działalności lub przeprowadzanie transakcji jest nadal zabronione. Transakcje bankowe lub stosunki bankowe z bankami irańskimi nieumieszczonymi w wykazie są dozwolone.

14. Czy istnieją jakieś ograniczenia dotyczące otwarcia nowego rachunku bankowego lub nawiązania współpracy w ramach bankowości korespondenckiej z nieumieszczonymi w wykazie instytucjami finansowymi mającymi siedzibę w Iranie oraz ich oddziałami lub jednostkami zależnymi?

Wszelkie środki ograniczające dotyczące środków finansowych, bankowych i ubezpieczeniowych zostają zniesione oraz – z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) – dopuszcza się otwieranie nowych rachunków bankowych lub nawiązywanie stosunków w ramach bankowości korespondenckiej z instytucjami kredytowymi lub finansowymi mającymi siedzibę w Iranie (lub ich oddziałami lub jednostkami zależnymi), pod warunkiem że nie są one umieszczone w wykazie.

15. Czy istnieją ograniczenia dotyczące otwierania oddziałów, jednostek zależnych lub biur przedstawicielskich banków irańskich w państwach członkowskich UE lub banków europejskich w Iranie?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) banki irańskie nieumieszczone w wykazie mogą otwierać oddziały, jednostki zależne lub biura reprezentujące w państwach członkowskich UE. Instytucje finansowe UE mogą zatem otwierać oddziały, jednostki zależne lub biura przedstawicielskie w Iranie.

16. Jakie sankcje nałożone na Bank Centralny Iranu i inne irańskie instytucje finansowe umieszczone w wykazie pozostaną w mocy?

Bank Centralny Iranu i niektóre inne irańskie instytucje finansowe umieszczone w wykazach zostały z nich usunięte i w związku z tym sankcje nałożone na te podmioty nie mają już zastosowania.

17. Czy w przypadku Banku Centralnego Iranu istnieje jakieś ograniczenie dotyczące jego dostępu do jego środków finansowych i zasobów gospodarczych?

Bank Centralny Iranu został usunięty z wykazu z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.), w związku z tym sankcje nałożone na ten podmiot nie mają już zastosowania od tego dnia, a wszelkie środki finansowe i zasoby gospodarcze, które zostały zamrożone w następstwie umieszczenia tego podmiotu w wykazie, zostały zwolnione.

18. Czy istnieje ograniczenie dla instytucji finansowych świadczących usługi z zakresu komunikatów finansowych na rzecz Centralnego Banku Iranu oraz innych instytucji finansowych nieumieszczonych w wykazach?

Obowiązujący instytucje finansowe zakaz świadczenia specjalistycznych usług w zakresie komunikatów finansowych, wykorzystywanych do wymiany danych finansowych, ma zastosowanie w odniesieniu do podmiotów umieszczonych w wykazach. Bank Centralny Iranu i niektóre inne irańskie instytucje finansowe zostały usunięte z wykazów. W związku z tym instytucje finansowe mogą świadczyć usługi z zakresu komunikatów finansowych na rzecz Banku Centralnego Iranu i innych instytucji finansowych nieumieszczonych w wykazach.

19. Czy instytucjom finansowym przeprowadzającym transakcje z irańskimi instytucjami finansowymi grożą sankcje USA, jeżeli takie irańskie instytucje finansowe utrzymują stosunki bankowe z irańskimi osobami fizycznymi umieszczonymi w wykazach osób fizycznych?

Pytanie to dotyczy amerykańskiego systemu sankcji. Zatem właściwą odpowiedź można znaleźć w wytycznych Stanów Zjednoczonych i często zadawanych pytaniach na stronie internetowej OFAC (Office of Foreign Assets Control)⁷⁴.

20. Czy banki irańskie mogą ponownie przyłączyć się do systemu SWIFT?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) banki irańskie, które nie są już umieszczone w wykazie osób fizycznych i podmiotów objętych środkami ograniczającymi UE, mogą przyłączyć się do systemu SWIFT⁷⁵. Osoby fizyczne i podmioty, które z datą wdrożenia zostały usunięte z wykazu, zostały umieszczone w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) 2015/1862 z dnia 18 października 2015 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu. Dodatkowe podmioty, które z dniem 22 stycznia 2016 r. zostały usunięte z wykazu, zostały umieszczone w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) 2016/74 z dnia 22 stycznia 2016 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu.

W związku z tym odsyła się do oświadczenia opublikowanego przez system SWIFT⁷⁶, zgodnie z którym banki usunięte z wykazu na mocy rozporządzenia wykonawczego mogą automatycznie ponownie przyłączyć się do SWIFT z datą wdrożenia, po zakończeniu przez SWIFT normalnego procesu przyłączania (tzn. kontrole administracyjne i kontrole systemów, jakość sieci połączeń i kwestie techniczne).

21. Czy unijne instytucje finansowe mogą po dacie wdrożenia rozliczać transakcje obejmujące nieumieszczone w wykazie osoby fizyczne lub podmioty z Iranu?

Tak, unijne instytucje finansowe mogą rozliczać transakcje z nieumieszczonymi w wykazie osobami fizycznymi lub podmiotami z Iranu. Instytucje finansowe UE

⁷⁴ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

⁷⁵ Następujące banki irańskie pozostają w wykazie: Ansar Bank i Mehr Bank. Zob. załączniki VIII (wykazy ONZ) i IX (wykazy autonomiczne) do rozporządzenia (UE) 267/2012.

⁷⁶

http://www.swift.com/about_swift/shownews?param_dcr=news.data/en/swift_com/2015/Iran_sanctions_agreement_update.xml

muszą jednak dopilnować, aby nie rozliczać transakcji za pośrednictwem innych systemów finansowych, lub z innymi podmiotami, jeżeli takie działania są zabronione.⁷⁷

22. Czy dopuszczalne są transfery środków finansowych do Iranu i z tego państwa?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) znosi się zakaz transferowania środków finansowych z irańskich banków nieumieszczonych w wykazie i do takich banków. W rezultacie wszystkie ograniczenia możliwości transferowania środków finansowych do Iranu, lub z tego państwa, mające zastosowanie do nieumieszczonych w wykazie irańskich banków, instytucji finansowych oraz kantorów wymiany walut, jak również do każdej jednostki zależnej lub oddziału, przestają obowiązywać.

23. Czy nadal konieczne jest przedkładanie powiadomień i wniosków o zezwolenie dotyczących transferu środków finansowych na mocy art. 30 i 30a rozporządzenia Rady 267/2012 w wersji stosowanej obecnie? Czy istnieją ograniczenia w odniesieniu do kwoty środków finansowych, które mogą zostać przekazane?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) nie ma wymogu przedkładania powiadomień i wniosków o zezwolenie dotyczące transferu środków finansowych do Iranu i z niego, gdyż te artykuły usunięto z rozporządzenia Rady 267/2012⁷⁸. Podobnie ograniczenia kwoty środków finansowych, które są przekazywane, przestają obowiązywać na mocy JCPOA.

24. Czy dopuszczalne jest transferowanie do Iranu i z niego środków finansowych przeznaczonych na zakup środków spożywczych, opiekę zdrowotną, sprzęt medyczny lub służących celom rolnym lub humanitarnym?

W zależności od ograniczeń w zakresie transferu środków finansowych z i do Iranu obowiązujących przed datą wdrożenia transfer środków finansowych na środki spożywcze, opiekę zdrowotną, sprzęt medyczny lub służący celom rolnym lub humanitarnym zostało dozwolony pod pewnymi warunkami. Jednak z datą wdrożenia przepisy dotyczące transferu środków finansowych do Iranu i z niego zostały zniesione, a ograniczenia możliwości transferowania środków finansowych przestały być stosowane, z wyjątkiem transferu środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub podmiotom umieszczonym w wykazach.

⁷⁷ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

⁷⁸ Artykuł 1 ust. 15 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1861 z dnia 18 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie Rady 267/2012.

25. Czy umieszczone w wykazach osoby fizyczne i podmioty mogą korzystać z zamrożonych środków finansowych w celu pokrycia wydatków nadzwyczajnych?

Osoby fizyczne i podmioty, które zostały usunięte z wykazu, tego samego dnia odzyskują dostęp do swoich środków finansowych. Osoby fizyczne lub podmioty wciąż umieszczone w wykazach nie mają dostępu do swoich środków finansowych. Jednak pozostają w mocy zwolnienia, których celem jest uwzględnienie w szczególności podstawowych potrzeb danych osób fizycznych, opłat sądowych oraz wydatków nadzwyczajnych, a osoby fizyczne umieszczone w wykazach mogą wystąpić do właściwych organów państw członkowskich o pozwolenie na wykorzystanie swoich środków finansowych, gdy ma zastosowanie ważne odstępstwo.

26. Czy irańskie banki i instytucje finansowe, organy i podmioty obowiązują jakieś ograniczenia w dostępie do ich środków finansowych i zasobów gospodarczych?

Irańskie banki i instytucje finansowe nie podlegają żadnym środkom polegającym na zamrożeniu aktywów przez Unię Europejską. W związku z tym ich środki finansowe w UE nie są zamrożone. Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) pewna liczba irańskich banków i instytucji finansowych umieszczonych w wykazach została z nich usunięta. Kolejne irańskie banki usunięto z wykazów 23 stycznia 2016 r. W związku z tym irańskie banki i instytucje finansowe usunięte z wykazów miały dostęp do ich zamrożonych środków finansowych w UE. Niemniej jednak ograniczona liczba irańskich banków i instytucji finansowych pozostaje w wykazach (Ansar Bank i Mehr Bank) i nie mogą one korzystać ze swoich środków finansowych w UE, chyba że jest to wyraźnie przewidziane w rozporządzeniu Rady 267/2012, zmienionym późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861.

27. W jaki sposób zniesienie sankcji przewidzianych na mocy unijnych aktów prawnych zgodnie z JCPOA wpłynie na zapewnianie usług ubezpieczenia i reasekuracji w odniesieniu do transakcji z udziałem Iranu?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone jest świadczenie usług ubezpieczenia i reasekuracji na rzecz Iranu lub irańskiego rządu oraz wszelkich nieumieszczonych w wykazach osób fizycznych, podmiotów lub organów działających w ich imieniu lub pod ich kierownictwem⁷⁹.

⁷⁹ Załącznik II pkt 3.2.3 JCPOA.

28. Czy dopuszczalny jest zakup lub sprzedaż irańskiego wyemitowanego długu państwowego?

Sprzedaż lub zakup publicznych lub gwarantowanych przez państwo obligacji wyemitowanych przez, na przykład, rząd Iranu, Bank Centralny Iranu lub irańskie banki, instytucje kredytowe lub finansowe, oraz świadczenie powiązanych usług, jest dozwolone z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.). To samo dotyczy każdej osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu działających w imieniu takich instytucji, należących do nich lub przez nie kontrolowanych.

29. Czy istnieją jakieś ograniczenia co do zapewniania pomocy finansowej na rzecz wymiany handlowej z Iranem, w tym kredytów eksportowych, gwarancji lub ubezpieczeń?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) państw członkowskich UE nie obowiązuje już zakaz podejmowania wobec unijnych obywateli lub podmiotów nowych zobowiązań dotyczących pomocy finansowej na rzecz handlu z Iranem, w tym przyznawania kredytów, gwarancji lub ubezpieczeń.

30. Czy osoby chcące podjąć nowe zobowiązania dotyczące dotacji lub pożyczek preferencyjnych wobec rządu Iranu obowiązują jakieś ograniczenia?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) państw członkowskich UE nie obowiązuje już zakaz podejmowania nowych zobowiązań dotyczących dotacji, pomocy finansowej i pożyczek preferencyjnych wobec rządu Iranu, w tym przez ich uczestnictwo w międzynarodowych instytucjach finansowych.

31. Czy instytucje finansowe chcące otworzyć nowe biuro przedstawicielskie lub ustanowić nowy oddział lub jednostkę zależną w Iranie obowiązują jakieś ograniczenia?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) instytucje finansowe UE mogą otwierać biura przedstawicielskie banków, oddziały banków i rachunki bankowe w Iranie. Jest też dozwolone ustanawianie nowych spółek joint venture z irańskimi instytucjami finansowymi. Instytucje finansowe UE nie mogą jednak angażować się w działalność bankową z tymi bankami irańskimi, które są nadal objęte unijnymi sankcjami.

Sektory naftowy, gazowy i petrochemiczny

32. Czy zniesienie sankcji dotyczy również produktów petrochemicznych?

Tak, działania dotyczące irańskich produktów petrochemicznych są objęte zniesieniem sankcji z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.)⁸⁰.

33. Czy dopuszczalne jest kupowanie, nabywanie, sprzedawanie lub wprowadzanie do obrotu produktów ropopochodnych, produktów petrochemicznych i gazu ziemnego do Iranu lub z tego państwa?

Tak, z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dopuszczalne jest kupowanie, nabywanie, sprzedawanie lub wprowadzanie do obrotu produktów ropopochodnych, produktów petrochemicznych i gazu ziemnego do Iranu lub z tego państwa, a także świadczenie usług powiązanych⁸¹.

34. Czy zniesienie sankcji dotyczących irańskiej ropy naftowej, produktów ropopochodnych, produktów petrochemicznych i skroplonego gazu ziemnego obejmuje również zapewnianie transportu?

Transport irańskiej ropy naftowej i produktów petrochemicznych oraz świadczenie usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, w tym ubezpieczeń wzajemnych, są dozwolone. Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone są również transport irańskich produktów ropopochodnych i skroplonego gazu ziemnego oraz świadczenie usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, w tym ubezpieczeń wzajemnych. Z datą wdrożenia dozwolone są także inne działania i transakcje związane z irańską ropą naftową i gazem ziemnym, takie jak zapewnianie finansowania⁸².

35. Czy zniesione zostały sankcje nałożone na takie podmioty jak National Iranian Oil Company?

Wszystkie podmioty usunięte z wykazu nie są już objęte środkami ograniczającymi. Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) National Iranian Oil Company, a także jego umieszczone w wykazach spółki zależne i przedsiębiorstwa

⁸⁰ Załącznik II pkt 3.3.1 JCPOA.

⁸¹ Załącznik II pkt 1.2.2 i 1.2.5 JCPOA.

⁸² Załącznik II pkt 3.3.1 JCPOA.

powiązane, zostały usunięte z wykazu i w związku z tym sankcje nałożone na te podmioty zostały zniesione, a transakcje są dozwolone.

36. Czy dozwolone jest inwestowanie w irańskie sektory: naftowy, gazowy i petrochemiczny?

*Tak, z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone jest inwestowanie w irańskie sektory: naftowy, gazowy i petrochemiczny*⁸³.

37. Zgodnie z JCPOA z datą wdrożenia zaprzestaje się działań mających na celu zmniejszenie sprzedaży irańskiej ropy naftowej, w tym znosi się ograniczenia dotyczące ilości sprzedawanej irańskiej ropy naftowej i państw, które mogą nabywać tę ropę, oraz ograniczenia dotyczące wykorzystywania dochodów z tej ropy. Co to oznacza?

*Pytanie to dotyczy amerykańskiego systemu sankcji. Zatem właściwą odpowiedź można znaleźć w wytycznych Stanów Zjednoczonych i często zadawanych pytaniach na stronie internetowej OFAC (Office of Foreign Assets Control)*⁸⁴.

38. Czy osoby fizyczne z UE obowiązuje zakaz prowadzenia działalności z irańskim podmiotem, w którym osoba fizyczna lub podmiot umieszczone w unijnym wykazie zachowuje udział mniejszości lub udział niekontrolujący?

*Osoby z UE mają zakaz bezpośredniego lub pośredniego udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych umieszczonym w wykazach osobom lub podmiotom. Kryteria pozwalające stwierdzić, kto sprawuje kontrolę lub jest posiadaczem i sprawdzić, czy środki finansowe lub zasoby gospodarcze są pośrednio udostępniane umieszczonym w wykazach osobom i podmiotom można znaleźć w „Wytycznych w sprawie stosowania i oceniania środków ograniczających (sankcji) stosowanych w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE”*⁸⁵.

⁸³ Załącznik II pkt 1.2.4 JCPOA.

⁸⁴ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

⁸⁵ Zob. link do „Nowych elementów w pojęciach własności i kontroli oraz udostępnianiu środków finansowych i zasobów gospodarczych” w sekcji 8 poświęconej dokumentom referencyjnym.

Żegluga, przemysł stoczniowy i sektor transportu

39. Czy dozwolone jest zapewnianie statków przeznaczonych do transportu irańskiej ropy naftowej i produktów petrochemicznych?

Tak, dopuszcza się zapewnianie statków przeznaczonych do transportu lub przechowywania ropy naftowej i wyrobów petrochemicznych nieumieszczonym w wykazach osobom fizycznym i podmiotom z Iranu, jak również wszelkim osobom fizycznym lub podmiotom – do transportu irańskiej ropy naftowej i produktów petrochemicznych⁸⁶.

40. Czy dozwolony jest wywóz do Iranu sprzętu morskiego i technologii dla przemysłu stoczniowego?

Tak, z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolony jest wywóz sprzętu morskiego i technologii dla przemysłu stoczniowego, do konserwacji lub naprawy statków w Iranie lub dla nieumieszczonych w wykazach przedsiębiorstw irańskich lub należących do Irańczyków i działających w tym sektorze⁸⁷.

41. Czy dozwolone jest budowanie i naprawianie irańskich statków?

Tak, z datą wdrożenia dnia (16 stycznia 2016 r.) dozwolona jest sprzedaż, dostawa, przekazywanie lub wywóz sprzętu morskiego i technologii dla przemysłu stoczniowego, do konserwacji lub naprawy statków na rzecz Iranu lub dla wszelkich osób fizycznych działających w tym sektorze w Iranie, takich jak NITC i IRISL. Z datą wdrożenia dozwolony jest również udział w projektowaniu, budowie i naprawie statków towarowych i zbiornikowców dla Iranu lub dla nieumieszczonych w wykazach osób fizycznych w Iranie lub dla należących do Irańczyków przedsiębiorstw zaangażowanych w tym sektorze, takich jak NITC i IRISL⁸⁸.

42. Czy dozwolone jest świadczenie usług przyznawania bandery i usług klasyfikacji na rzecz statków będących w posiadaniu lub pod kontrolą osób fizycznych z Iranu?

Tak, z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone jest świadczenie usług przyznawania bandery i usług klasyfikacji, w tym tych dotyczących specyfikacji technicznych, nadawania jakiegokolwiek rodzaju numerów rejestracyjnych i identyfikacyjnych irańskim zbiornikowcom i statkom towarowym będących

⁸⁶ Załącznik II pkt 1.3.1 i 1.3.2 JCPOA.

⁸⁷ Załącznik II pkt 3.4.1 JCPOA.

⁸⁸ Załącznik II pkt 3.4.1 JCPOA.

w posiadaniu lub pod kontrolą nieumieszczonych w wykazach przedsiębiorstw irańskich lub należących do Irańczyków, które to przedsiębiorstwa działają w sektorze żeglugi i przemysłu stoczniowego, takich jak NITC i IRISL.

43. Czy dozwolone jest świadczenie usług bunkrowania lub zaopatrywania statków będących własnością Irańczyków lub zakontraktowanych przez Irańczyków?

Tak, z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone jest świadczenie usług bunkrowania lub zaopatrywania statków będących własnością Irańczyków lub zakontraktowanych przez Irańczyków, w tym statków czarterowanych nieprzewożących towarów zabronionych⁸⁹.

Złoto, inne metale szlachetne, banknoty i monety

44. Czy dozwolone jest bicie monet dla Iranu lub dostarczanie Bankowi Centralnemu Iranu nowo wydrukowanych lub niewprowadzonych do obiegu irańskich banknotów?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone jest dostarczanie nowo wybitych monet i nowo wydrukowanych banknotów lub niewprowadzonych do obiegu irańskich banknotów Centralnemu Bankowi Iranu lub na jego rzecz⁹⁰.

45. Czy dozwolony jest wywóz diamentów do Iranu?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolone są sprzedaż, zakup, transport lub pośrednictwo w handlu diamentami z Iranem⁹¹.

46. Czy dozwolone jest dostarczanie, sprzedaż, nabywanie, przekazywanie, wywóz lub przywóz złota i innych metali szlachetnych z i do Iranu, dla rządu Iranu, jego organów publicznych, przedsiębiorstw i agencji, jakichkolwiek osób fizycznych, podmiotów lub organów będących ich własnością lub przez nie kontrolowanych?

Tak, dozwolona jest sprzedaż, dostarczanie, nabywanie, wywóz lub przekazywanie złota i metali szlachetnych, świadczenie pokrewnych usług pośrednictwa, finansowania i usług związanych z bezpieczeństwem do, od lub na rzecz rządu Iranu, jego organów publicznych, przedsiębiorstw i agencji, Centralnego Banku

⁸⁹ Załącznik II pkt 3.4.4 JCPOA.

⁹⁰ Załącznik II pkt 1.4.1 JCPOA.

⁹¹ Załącznik II pkt 1.4.1 JCPOA.

Iranu, jego organów publicznych, przedsiębiorstw i agencji, jakichkolwiek osób fizycznych, podmiotów lub organów działających w ich imieniu lub na ich zlecenie, lub wszelkich podmiotów lub organów należących do nich lub przez nie kontrolowanych.

Metale i oprogramowanie

47. Czy zniesione zostały wszystkie ograniczenia dotyczące wywozu oprogramowania?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolony jest wywóz oprogramowania do Iranu, z następującymi wyjątkami:

- W przypadku sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu oprogramowania do planowania zasobów przedsiębiorstwa, zaprojektowanego specjalnie do zastosowań w przemyśle jądrowym i wojskowym, jak określono w załączniku VIIA do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861, oraz świadczenia usług powiązanych potrzebne jest uprzednie uzyskanie zezwolenia przyznawanego indywidualnie dla każdego przypadku przez właściwy organ odnośnego państwa członkowskiego.*
- W przypadku sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu oprogramowania związanego ze sprzętem jądrowym i jądrową technologią objętych załącznikami I i II do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861 potrzebne jest uprzednie uzyskanie zezwolenia przyznawanego indywidualnie dla każdego przypadku przez właściwy organ danego państwa członkowskiego.*
- Natomiast nadal zabrania się sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu oprogramowania związanego z raketami balistycznymi objętego załącznikiem III do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861.*

48. Jakie metale wciąż podlegają ograniczeniom w przypadku sprzedaży, dostarczania lub wywozu do Iranu?

Z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dozwolony jest wywóz metali do Iranu, z następującymi wyjątkami:

- *W przypadku sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu grafitu i surowych lub częściowo wykończonych metali oraz świadczenia pomocy technicznej lub zapewniania szkoleń technicznych, finansowania lub pomocy finansowej potrzebne jest uprzednie uzyskanie zezwolenia przyznawanego indywidualnie dla każdego przypadku przez właściwe organy państwa członkowskiego. Wykaz towarów objętych tym ograniczeniem można znaleźć w załączniku VIIB do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861.*

49. Czy jakiś podmiot może inwestować w produkcję lub w zakłady produkcyjne w Iranie zajmujące się produkcją metali objętych systemem udzielania zezwoleń na wywóz?

Tak, JCPOA nie wyklucza inwestycji w Iranie w sektorach związanych z towarami, których sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie lub wywóz wciąż podlegają systemowi udzielania zezwoleń.

50. Czy sprzedaż lub wywóz tlenku glinu do Iranu wymaga uprzedniego zezwolenia UE?

Wykaz obejmujący grafit i surowe lub częściowo wykończone metale, w przypadku których należy uprzednio uzyskać zezwolenie przyznawane indywidualnie dla każdego przypadku przez właściwy organ odpowiedniego państwa członkowskiego⁹², można znaleźć w załączniku VIIB do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861.

51. Czy dozwolona jest sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie, wywóz lub udzielanie pomocy technicznej i finansowej związanej z oprogramowaniem na rzecz osoby fizycznej, organu lub podmiotu w Iranie?

Sprzedaż, dostarczanie, przekazywanie lub wywóz oprogramowania do planowania zasobów przedsiębiorstwa⁹³, w tym aktualizacje i świadczenie powiązanych usług, na rzecz osób fizycznych, podmiotów lub organów w Iranie albo do użytku w tym państwie nie jest już zakazane z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.), lecz podlega obowiązkowi uprzedniego uzyskania zezwolenia wydawanego w indywidualnych przypadkach przez właściwe organy państw członkowskich.

⁹² Właściwe organy każdego państwa członkowskiego są określone w załączniku X do rozporządzenia Rady 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu.

⁹³ Opisane w załączniku VIIA do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego rozporządzeniem Rady 2015/1861.

Środki związane z rozprzestrzenianiem materiałów jądrowych

52. Gdzie można znaleźć wykaz towarów podwójnego zastosowania, które mogą być wywożone do Iranu?

Wykaz towarów podwójnego zastosowania, które mogą być wywożone do Iranu można znaleźć – po uprzednim uzyskaniu zgody – w załączniku I (wykaz Grupy Dostawców Jądrowych (NSG), część I i II) do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861. Załącznik II (autonomiczny wykaz UE) zawiera towary o charakterze podobnym⁹⁴ do towarów podwójnego zastosowania, które mogą być również wywożone z zastrzeżeniem uzyskania wcześniejszego zezwolenia. Ponadto zezwolenia na wywóz innych towarów podwójnego zastosowania wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 428/2009 mogą być stosowane zgodnie z przepisami tego rozporządzenia.

53. Czy można ubiegać się o wydanie zezwolenia na wywóz towarów podwójnego zastosowania do Iranu?

Tak, wnioski o zezwolenia na wywóz towarów podwójnego zastosowania powinny być składane do właściwego organu w danym państwie członkowskim. Wykaz właściwych organów krajowych można znaleźć w załączniku X do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego rozporządzeniem Rady 2015/1861.

54. Czy zezwolenie na wywóz towarów podwójnego zastosowania udzielone przez jedno państwo członkowskie UE jest ważne w innych państwach członkowskich UE?

Tak, zezwolenia na wywóz towarów podwójnego zastosowania wydane przez właściwe organy państwa członkowskiego, w którym eksporter ma swoją siedzibę, są ważne na terenie całej Unii.

55. Ile czasu potrzeba na uzyskanie takiego zezwolenia?

Zależy to od właściwego organu odpowiedzialnego za wydawanie zezwoleń.

⁹⁴ Załącznik II zawiera wykaz towarów i technologii, innych niż te wymienione w załącznikach I i III do rozporządzenia 267/2012, które mogłyby przyczynić się do działań związanych z ponownym przetwarzaniem lub wzbogacaniem lub ciężką wodą lub innych działań niezgodnych z JCPOA.

56. Zgodnie z art. 2d ust. 3 lit. b) rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego rozporządzeniem Rady 2015/1861, państwo członkowskie powiadamia MAEA w przypadku dostarczania produktów zawartych w wykazie NSG: czy odniesienie do obu wykazów (NSG część I i II) jest zamierzone?

Obowiązek powiadamiania dotyczy obu wykazów – część I i II – Grupy Dostawców Jądrowych (NSG) i znajduje się w załączniku I do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861.

- 56a. Jakie są wymogi dotyczące deklaracji zastosowania końcowego w przypadku wywozu do Iranu towarów wymienionych w załączniku II do rozporządzenia nr 267/2012?

Zgodnie z art. 3a ust. 6, art. 3c ust. 2 i art. 3d ust. 2 lit. b) eksporter musi przedłożyć deklarację zastosowania końcowego podpisaną przez użytkownika końcowego lub odbiorcę końcowego („deklaracja”) albo za pomocą wzoru ustanowionego w załączniku IIa do rozporządzenia Rady nr 267/2012 zmienionego rozporządzeniem Rady 2015/1861, albo przy użyciu innego równoważnego dokumentu. Powinno się to odbywać w momencie składania wniosku o udzielenie zezwolenia na wywóz.

Deklaracja nie jest konieczna w przypadku czasowego wywozu przedmiotowych towarów, ponieważ nie ma wówczas miejsca końcowe zastosowanie towarów w kraju przeznaczenia. We wszystkich pozostałych przypadkach niezbędne jest dostarczenie deklaracji zastosowania końcowego podpisanej przez użytkownika końcowego lub odbiorcę końcowego.

- 56b. Na czym polega czasowy wywóz do Iranu towarów wymienionych w załączniku II do rozporządzenia nr 267/2012?

Pojęcie „wywóz czasowy”, o którym mowa w art. 3a ust. 6, art. 3c ust. 2 i art. 3d ust. 2 lit. b) odnosi się do sytuacji, w której towary opuszczają obszar celny Unii lub terytorium danego państwa członkowskiego tymczasowo, a następnie powracają w pierwotnym stanie w stosunkowo krótkim, z góry określonym terminie. Dotyczy to przede wszystkim sytuacji, w których towary są wystawiane na targach, wystawach lub kongresach.

Zgodnie ze specyfikacjami generalnego unijnego zezwolenia na wywóz nr UE004, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 428/2009, „wystawa lub targi” oznaczają trwające przez określony czas wydarzenia komercyjne, podczas których wielu wystawców organizuje demonstracje swoich produktów dla

klientów handlowych lub dla ogółu odbiorców. „Kongres” odnosi się do wydarzeń naukowych, na których odbywają się podobne pokazy lub prezentacje. Wnioskodawcy ubiegający się o wywóz czasowy muszą zagwarantować powrót przedmiotowych towarów na obszar celny Unii Europejskiej w pierwotnym stanie, bez usunięcia, powielenia lub upowszechnienia jakiegokolwiek podzespołu lub oprogramowania, w ciągu 120 dni od dokonania wywozu czasowego.

- 56c. Czy dopuszczalny jest wywóz towarów wymienionych w załączniku II do rozporządzenia nr 267/2012, w przypadku gdy lokalizacja końcowego użytkownika w Iranie nie jest znana? Jeżeli tak, w jakich okolicznościach?

Zgodnie z art. 3a ust. 6, art. 3c ust. 2 i art. 3d ust. 2 lit. b) rozporządzenia Rady nr 267/2012 zmienionego rozporządzeniem Rady nr 2015/1861 podanie lokalizacji końcowego użytkownika jest podstawowym wymogiem. Wzór deklaracji zastosowania końcowego w załączniku IIa tego rozporządzenia precyzuje, że informacje te mogą zostać pominięte w szczególnych sytuacjach, w których odbiorca towarów jest handlowcem, sprzedawcą, hurtownikiem lub detalistą, w związku z czym, użytkownik końcowy i jego lokalizacja nie są jeszcze znane w momencie złożenia wniosku o wydanie uprzedniego zezwolenia.

W takich szczególnych sytuacjach, biorąc pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, właściwy organ może: (i) udzielić zezwolenia na transakcję w związku z brakiem informacji o lokalizacji końcowego przeznaczenia towarów, jeśli uzna, że pozostałe dostarczone informacje gwarantują wykorzystanie towarów zgodnie z rozporządzeniem, albo (ii) odmówić udzielenia zezwolenia, jeżeli tak nie jest.

- 56d. Czy po wydaniu zezwolenia właściwy organ krajowy może zażądać informacji na temat lokalizacji końcowego użytkownika wywożonych towarów wymienionych w załączniku II rozporządzenia nr 267/2012?

Jeżeli właściwy organ zezwala na transakcję pomimo braku informacji o lokalizacji końcowego przeznaczenia dostarczanych towarów (tzn. w sytuacji, w których odbiorca towarów jest handlowcem, sprzedawcą, hurtownikiem lub detalistą i w związku z tym użytkownik końcowy i jego lokalizacja nie są jeszcze znane w momencie składania wniosku o wydanie uprzedniego zezwolenia), rozporządzenie Rady nr 267/2012 zmienione rozporządzeniem Rady 2015/1861 stanowi w art. 3a ust. 6a, art. 3c ust. 2a i art. 3d ust. 2 lit. b), że informacje te muszą zostać dostarczone w późniejszym terminie, kiedy będą już znane, na

żądanie właściwego organu. Niedostarczenie tych informacji na żądanie właściwego organu powinno być brane pod uwagę podczas dokonywania oceny kolejnych wniosków o udzielenie zezwolenia składanych przez tego samego eksportera lub dotyczących tego samego odbiorcy, w szczególności w przypadku istnienia uzasadnionych podstaw, by twierdzić, że przedmiotowe towary mogłyby zostać wykorzystane do działań związanych z ponownym przetwarzaniem lub wzbogacaniem lub ciężką wodą lub innych działań związanych z kwestiami jądrowymi niezgodnych z JCPOA, w rozumieniu art. 3a ust. 4.

Broń i raketowe pociski balistyczne

57. Czy wywóz broni jest również uwarunkowany uprzednim uzyskaniem zezwolenia w ramach kanału dostaw?

Embargo UE na broń nie zostało zniesione z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.). Sankcje dotyczące broni, w tym świadczenia powiązanych usług, nadal obowiązują do daty zniesienia pozostałych sankcji.

Umieszczanie w wykazach osób fizycznych, podmiotów i organów (zamrożenie aktywów i zakaz wydawania wiz)

58. Czy dozwolone jest prowadzenie interesów z kimkolwiek w Iranie? Czy też nadal jakieś osoby fizyczne i podmioty umieszczone są w wykazach?

Tak – ogólnie rzecz ujmując – z datą wdrożenia (16 stycznia 2016 r.) dopuszczalne jest prowadzenie interesów z osobami fizycznymi lub podmiotami w Iranie, z wyjątkiem tych, które są umieszczone w wykazach do daty zniesienia pozostałych sankcji lub są umieszczone w wykazach w ramach innego systemu sankcji, a zatem pozostają przedmiotem środków polegających na zamrożeniu aktywów, w tym zakazie udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych. Zaleca się przejrzanie tych wykazów przed nawiązaniem stosunków biznesowych. Centralny rejestr osób fizycznych i podmiotów objętych sankcjami UE jest dostępny w internecie⁹⁵.

59. Jak sprawdzić, czy dany podmiot lub osoba fizyczna znajduje się w wykazie dotyczącym sankcji?

⁹⁵ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

Obowiązkiem każdej osoby fizycznej lub podmiotu w Unii Europejskiej oraz obywateli UE na całym świecie jest staranne sprawdzenie, czy nie udostępniają oni środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobie fizycznej umieszczonej w wykazach.

Centralny rejestr osób fizycznych i podmiotów objętych sankcjami UE jest dostępny w internecie⁹⁶.

60. Czy JCPOA dopuszcza nakładanie nowych sankcji wobec osób fizycznych lub podmiotów w Iranie w przypadku popierania przez nie rządu Iranu po dacie wdrożenia?

Zgodnie z JCPOA, UE powstrzyma się od nakładania nowych sankcji wobec osób fizycznych lub podmiotów w Iranie wyłącznie ze względu na zapewnienie wsparcia, takiego jak wsparcie materialne, logistyczne lub finansowe, rządowi Iranu.

Ponowne wprowadzenie sankcji

61. Co doprowadziłoby do ponownego wprowadzenia sankcji gospodarczych i finansowych UE?

W przypadku istotnego niewykonania przez Iran jego zobowiązań w ramach JCPOA i po wyczerpaniu wszystkich możliwości w ramach mechanizmu rozstrzygania sporów Unia Europejska ponownie wprowadzi unijne sankcje („snapback”), które zostały wcześniej zniesione. Należy zauważyć, że wszystkie strony JCPOA są zdecydowane unikać wszelkich zachowań, które mogłyby zostać uznane za niewykonanie zobowiązań, by nie doprowadzić do ponownego nałożenia sankcji poprzez zaangażowanie w mechanizm rozstrzygania sporów.

62. W jaki sposób unijne sankcje będą ponownie wprowadzane?

Wszystkie sankcje UE nałożone w związku z irańskim programem jądrowym, które zostały zawieszane lub których obowiązywanie zostało zakończone, zostaną ponownie wprowadzone na mocy decyzji Rady Unii Europejskiej, w oparciu o zalecenie wysokiego przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Francji, Niemiec i Zjednoczonego Królestwa. Ponownie

⁹⁶ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

wprowadzenie sankcji UE w przypadku istotnego niewykonania przez Iran jego zobowiązań w ramach JCPOA zostanie przeprowadzane zgodnie z poprzednimi przepisami, obowiązującymi gdy sankcje zostały pierwotnie wprowadzone.

63. Co stanie się z obowiązującymi umowami w przypadku ponownego wprowadzenia sankcji UE?

W przypadku ponownego wprowadzenia sankcji UE sankcje takie nie będą stosowane z mocą wsteczną. Wykonanie umów zawartych podczas gdy na mocy JCPOA sankcje były zawieszane, zgodnie z ramami prawnymi UE, będzie dozwolone zgodnie z poprzednimi przepisami, obowiązującymi gdy sankcje zostały pierwotnie wprowadzone, aby umożliwić przedsiębiorstwom likwidację prowadzonej działalności. Szczegóły dotyczące terminu wyznaczonego na wykonanie uprzednio zawartych umów zostaną określone w aktach prawnych przewidujących ponowne wprowadzenie unijnych sankcji. Dla przykładu ponowne wprowadzenie sankcji dotyczących działalności inwestycyjnej nie będzie miało mocy wstecznej, czyli dozwolone będzie wykonanie umów inwestycyjnych zawartych przed datą przywrócenia sankcji, zgodnie z poprzednimi przepisami, obowiązującymi gdy sankcje zostały pierwotnie wprowadzone. Ponowne wprowadzenie sankcji nie będzie miało wpływu na umowy, które zostały dopuszczone, gdy obowiązywał system sankcji.

64. Czy moment ponownego wprowadzenia sankcji zostanie ogłoszony publicznie?

Ponowne wprowadzenie sankcji UE będzie oznaczało przyjęcie aktów prawnych o zakończeniu zawieszenia artykułów w decyzji Rady 2010/413CFSP, zmienionej decyzją Rady 2015/1863, oraz przywrócenie odpowiednich artykułów rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego rozporządzeniem Rady 2015/1861. Te akty prawne zostaną opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i w związku z tym będą ogólnodostępne⁹⁷.

Kanał dostaw

65. Jak działa kanał dostaw?

⁹⁷ Zob. art. 2 decyzji Rady (WPZiB) 2015/1863 z dnia 18 października 2015 r.

Rada Bezpieczeństwa ONZ odpowie na wnioski państw dotyczące wywozu pewnych towarów do Iranu i prowadzenia niektórych działań w Iranie (wykaz NSG list/załącznik I do rozporządzenia Rady 267/2012, zmienionego późniejszymi rozporządzeniami, w tym rozporządzeniem Rady 2015/1861), po zaleceniu grupy roboczej ds. zamówień/Wspólnej Komisji.

66. Jaka jest rola grupy roboczej ds. zamówień?

Rola grupy roboczej ds. zamówień to dokonanie przeglądu i przedstawienie zaleceń w imieniu Wspólnej Komisji w sprawie wniosków dotyczących transferów związanych z materiałami jądrowymi do Iranu lub działań prowadzonych z Iranem za pośrednictwem grupy roboczej ds. zamówień⁹⁸.

67. Kim jest „koordynator”, o którym mowa w punkcie 6.4.1 załącznika IV do JCPOA?

Wysoki przedstawiciel działa jako koordynator grupy roboczej ds. zamówień⁹⁹.

68. W jaki sposób zapewnia się poufność informacji w przypadku przesyłania wniosku o zezwolenie? Na przykład gdy chodzi o wrażliwe informacje handlowe.

Funkcjonowanie grupy roboczej ds. zamówień podlega zasadom poufności ONZ¹⁰⁰.

69. W jaki sposób grupa robocza ds. zamówień powiadamia władze krajowe o swoich decyzjach dotyczących zezwoleń?

Grupa Robocza ds. Zamówień Publicznych dokona przeglądu wniosków i sporządzi zalecenia dla Rady Bezpieczeństwa ONZ, która następnie przekaże swoją decyzję właściwym organom krajowym.

⁹⁸ Załącznik IV pkt 6.2 JCPOA.

⁹⁹ Załącznik IV pkt 6.3 JCPOA.

¹⁰⁰ Załącznik IV pkt 3.4 JCPOA.

8. Dokumenty referencyjne

Wspólny kompleksowy plan działania (JCPOA)

- JCPOA

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action_en.pdf

- JCPOA – załącznik I – środki związane z kwestiami jądrowymi

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- JCPOA – załącznik II – zobowiązania dotyczące sankcji

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

Dodatki do załącznika II

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- JCPOA – załącznik III – współpraca dotycząca cywilnych zastosowań energii jądrowej

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- JCPOA – załącznik IV – Wspólna Komisja

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- JCPOA – załącznik V – plan realizacji

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Organizacja Narodów Zjednoczonych

- Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015)

[http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231\(2015\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231(2015))

- Rada Bezpieczeństwa ONZ

<http://www.un.org/en/sc/>

Akty prawne UE

- Decyzja Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylająca wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010D0413&from=EN>

- Decyzja Rady (WPZiB) 2015/1863 z dnia 18 października 2015 r. zmieniająca decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1504107486333&uri=CELEX:32015D1863>

- Rozporządzenie Rady (UE) 267/2012 z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 961/2010

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R0267&from=EN>

- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1861 z dnia 18 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (wraz z załącznikami)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1504107660679&uri=CELEX:32015R1861>

- Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2015/1862 z dnia 18 października 2015 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:32015R1862&qid=1504107702102&rid=1>

- Decyzja Rady (WPZiB) 2016/37 z dnia 16 stycznia 2016 r. w sprawie daty rozpoczęcia stosowania decyzji (WPZiB) 2015/1863 zmieniającej decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016D0037&from=EN>

- Zawiadomienie: Informacja dotycząca daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1861 z dnia 18 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 274 z 18.10.2015, s. 1) oraz rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 2015/1862 z dnia 18 października 2015 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 274 z 18.10.2015, s. 161)

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016XG0116\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016XG0116(01)&from=EN)

- Decyzja wykonawcza Rady (WPZiB) 2016/78 z dnia 22 stycznia 2016 r. dotycząca wykonania decyzji 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016D0078&from=EN>

- Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2016/74 z dnia 22 stycznia 2016 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0074&from=EN>

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1375 z dnia 29 lipca 2016 r. zmieniające rozporządzenie Rady (UE) 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R1375&from=EN>

- Decyzja Rady (WPZiB) 2017/974 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniająca decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017D0974&from=PL>

- Rozporządzenie Rady (UE) 2017/964 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R0964&from=PL>

Inne odnośne dokumenty UE

- Unijne środki ograniczające – najczęściej zadawane pytania

http://eeas.europa.eu/archives/docs/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_pl.pdf

- Wytyczne w sprawie stosowania i oceniania środków ograniczających w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11205-2012-INIT/pl/pdf>

- Nowe elementy w pojęciach własności i kontroli oraz udostępnianiu środków finansowych i zasobów gospodarczych

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9068-2013-INIT/pl/pdf>

- Dobre praktyki UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10254-2015-INIT/pl/pdf>

Strona internetowa amerykańskiego OFAC (Office of Foreign Assets Control)

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>